

ŞANLIURFA SIRA GECESİ GELENEĞİ ve TÜRKÜLERİ

S. SABRİ KÜRKÇÜOĞLU

**ŞANLIURFA
SIRA GECESİ GELENEĞİ
ve
TÜRKÜLERİ**

S. Sabri KÜRKÇÜOĞLU

2017
ŞANLIURFA

ŞANLIURFA İLİ KÜLTÜR EĞİTİM SANAT VE
ARAŞTIRMA VAKFI YAYINLARI

Yayın No: 46

Birinci Basım

Kasım 2017

ISBN 978-975-7394-46-4

Görsel Yönetmen

Mustafa AKGÜL

Kapak Fotoğrafları

S. Sabri KÜRKÇÜOĞLU

Baskı

Kurtuluş Matbaası

ŞANLIURFA

0414 313 6565

İÇİNDEKİLER

TAKDİM _____	7
ÖNSÖZ _____	9
ŞANLIURFA SIRA GECESİ GELENEĞİ _____	11
Sıra Gecesi _____	13
Sıra Gecesinde Kurallar _____	13
Sıra Gecesinde Sohbet _____	13
Sıra Gecesinde Müzik _____	14
Sıra Gecesinde İkram _____	15
Sıra Gecesinin Şanlıurfa Kültür Hayatındaki Yeri	17
ŞANLIURFA MÜZİK KÜLTÜRÜ _____	21
Şanlıurfa Halk Müziği _____	23
Şanlıurfalının Hayatında Müzik _____	24
Makam Geleneği Ve Mahalli İcraya Göre Makam Seyri _____	26
Şanlıurfa Halk Müziğinin _____	28
Türk Müziği İçerisindeki Yeri _____	28
Urfa Musiki Cemiyeti _____	29
Dar'ül-Elhan _____	30
(İstanbul Konservatuarı) _____	30
Urfa Türküleri Derlemeleri _____	30
Fikret Otyam Derlemeleri Ve Urfa Sevdası _____	31

ŞANLIURFA TÜRKÜ GAZEL VE HOYRATLARINDAN BİR DEMET	33
‹ UŞŞAK-HÜSEYİNİ-GERDANIYE ›	35
Urfa Divan Ayağı (Enstrümantal)	35
Urfalıyam Dağlıyam	35
Daracık Sokakta Yara Kavuştum	36
Fincanı Daştan Oyarlar	37
Ayağına Giymiş Kara Yemeni	38
Köyün Develeri Çekilir Dağa	39
Pınarın Başında Ben Gördüm Onu	40
Arap Atı Gibi Sallar Başını	41
Gazel (Urfa Divanı)	42
Gitti Canımın Cananı	43
Giderem Burdan Artık	44
Ay Doğar Aşmağ İster	45
Vay Benim Arsız Göynüm (Yarımlın Adı Yaşar)	46
Kız Demedim Dul Demedim Eğlendim	47
Pınara Varmadın Mı?	48
Kara Sandığın Kilidi	49
Oklavıyam Bazıyam	50
Yar Gözlerin Ceylandır (Başında Yazması Var)	51
Eski Hoyrat / Yara Sızlar	52
Yaram Sızlar Ağırır Başım	53
Gözleri Var Karadan (Gözleri Fettan Güzel)	54
Kara Çadırın Kızı	55
Tanburam Rebap Oldu	56
Evlerinin Önü Yoldur Yolaktır	57
Beşiri Hoyrat (Gezintili)	58
Urfa'ya Paşa Geldi	59
Gidiyorum Ağlama	60
Seherde Uyanasan (Ağlatma Gülüm Yeter)	61
Bir Kız Gördüm Karalı (Fadile)	62
Bu Pınar Eşme Pınar	63
Acem Hoyrat (Gezintili)	64
Urfalıyam Ezelden	65

Leblebi Koydum Tasa _____	66
Diyarbakir Bu Mudur? _____	67
Çiğköfte Başım Tacı _____	68
Evlerinin Önü Dardır Geçilmez (Cumbullu) ___	69
Siverek Asmasıyam _____	70
Kara Üzüm Habbesi _____	71
‹ HİCAZ › _____	72
Hicaz Gezinti (Enstrümantal) _____	72
Bülbülün Gögsü Al Olur _____	72
Urfa'nın Etrafı Dumanlı Dağlar _____	73
Ahu Gözlüm Gene Senden Ayırıyam _____	74
Tılıfındır Hastahane Karşıma Karşı _____	75
Hicaz Gazel _____	76
Ben Bir Yakup İdim _____	77
Alaydım Elin Elime _____	78
Garip Bir Kuştı Gönlüm _____	79
Bağda Güller Açıyor _____	80
Mesnevi Hoyrat _____	81
Kalanın Ardında Ekerler Küncü _____	82
Geceler Yârim Oldu _____	83
Seher Oldu Vaktoldu _____	84
Kapuyu Çalan Kimdir _____	85
Nemrud'un Kızı _____	86
Harman Yeri Sürseler _____	87
İki Dağın Arasında Kalmışam _____	88
Urfalıyam Ezelden (Ağam Çiğköfte Oldu) _____	89
İsfahan Hoyrat _____	90
Mektubu Gelmez Yârin _____	91
Yar Uzakta Gözüm Görmez _____	92
Dağıdır Yar Dağıdır _____	93
Gül Yüzün Dönme Benden _____	94
Seherde İndim Ben Bağa _____	95
El Zanneder Ben Deliyem _____	96
Karaköprü Narlıktır _____	97

‹ SEGAH-HÜZZAM › _____	98
Al Yeşil Dökün Analar Mezar Taşıma _____	98
Hayatları Değirmi (Eşref) _____	99
Kalalıyam Kalalı _____	100
Çağırdım Bağ İçinde _____	101
Ağ Hoş Geldi _____	102
Muhالیف Hoyratı (Irak Hoyratı) _____	103
Gelmişidik Arkadaşın Toyuna _____	104
Tüfeng Aldım Çıktım Keklik Avına _____	105
İndim Havuz Başına _____	106
‹ RAST-MAHUR-ÇARGÂH-NİKRİZ › _____	107
Güvercin Vurdum Kahmaz _____	107
İstanbul'un Beyoğlu'nda Çevirdiler Yolumu _____	108
Urfamızın Dört Etrafı Bahçalar _____	109
Kırmızı Gül Goncasını Bağlarlar Deste _____	110
Kesik Hoyrat _____	111
Felek Sen Ne Feleksen _____	112
Urfalıdır Benim Yar (Haticem) _____	113
Nazlı Yar Geliyor Pınar Başından _____	114
‹ MUHAYYER (KÜRDİ) -TAHİR › _____	115
Çay İçinde Adalar _____	115
Kavak Kavaktan Uzundur _____	116
Yaylalar İçinde Erzurum Yayla _____	117
İbrahimi Hoyrat (Gezintili) _____	118
Dön Beri Dön Beri De Yüzün Göreyim _____	119
Yar Yüreğim Yar Gör Ki Neler Var _____	120
Hoyratlar _____	121
Sözlük _____	123
KAYNAKLAR _____	128
ÖZGEÇMİŞ _____	129

TAKDİM

Abdullah ERİN
Şanlıurfa Valisi

Tarihi geçmişi, arkeolojik buluntuları, mimari eserleri ve kültürel değerleriyle Şanlıurfa, görülmesi gereken önemli bir kültür-turizm şehridir.

Şanlıurfa denilince akla Göbeklitepe, Harran, Balıklıgöl, Urfa Yemekleri, Müzik ve Sıra Geceleri akla gelmektedir. Birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış, birçok alanda bilim insanı yetiştirmiş Şanlıurfa, musikisiyle ve ünlü ses sanatçılarıyla da tanınmıştır.

Sıra gecelerinin esas amacı sohbet, dayanışma ve yardımlaşma olup müzik ve yemek ise bu buluşmanın bir parçasıdır. Sosyal hayatın bir parçası olan bu gelenek yüzyıllardır devam etmektedir. Şanlıurfa'nın düşman işgalinden kurtuluşunda önemli rolü olan "Müdafa-i Hukuk Cemiyeti"nin kuruluşu ve işgale karşı örgütlenme de bu gecelerde olmuştur.

Geleneklerin günlük hayatta yaşatıldığı Şanlıurfa, yeni yerler keşfetmek isteyen gezginlerin uğrak yeri durumundadır. Şanlıurfa kültür turizmi içinde "sıra gecesini" bütün çevrelerce bilinen bir değer olup çok ilgi görmektedir. Şanlıurfa'ya gelen misafirlerin çoğu, çeşitli mekânlarda düzenlenmekte olan tanıtım amaçlı "sıra geceleri" müzik programlarına zevkle katılmaktadırlar. Konukevi ve otel gibi mekânlarda düzenlenen sıra geceleri, turizmdeki talepleri karşılayarak turizm değerlerinin tanıtımında önemli rol oynamaktadır.

Televizyon programlarında, dizilerde filmlerde geleneksel sıra gecesinden bölümler yayınlanmakta, bu konuda gazete ve dergilerde tanıtım yazıları ve haberler yer almaktadır. Ayrıca

sıra geceleriyle ilgili çok sayıda makale, tez ve tebliğ yayınlandığı görülmektedir.

Dünyadaki değişim ile yaşam tarzı, gelenek ve görenekler, örf ve adetler gibi kültürel değerler de zamanla değişmektedir. Ancak, kültürel mirasını koruyup yaşatabilen yöreler kültür turizminden daha çok fayda sağlayacaklardır.

Şanlıurfa kültürünün tanıtılmasına vesile olan bu yayını hazırlayan Öğr. Gör. S. Sabri Kürkçüoğlu'nu kutluyorum.

Şanlıurfa kültür hayatında önemli bir yer tutan sıra gecelerinin sosyal, kültürel yönlerinin özet olarak yer aldığı bu yayın ile geleneksel sıra gecesi kültürünü tanımış olacaksınız. Ayrıca Sıra gecelerinde usta-çırak geleneği içinde makam seyrine göre icra edilen yıllardır dinlediğiniz türkü, gazel ve hoyratlardan bir demet elinize ulaşmış olacaktır.

Birçok güzelliği içinde barındıran ve günümüzde yaşayan "sıra gecesi geleneği"nin gelecek nesillere aktarılmasıyla kültürel miras yaşatılmış olacaktır.

Bu vesileyle en kalbi hislerle Şanlıurfalılara ve Şanlıurfa sevdalarına selam, sevgi ve saygılar sunuyorum.

ÖNSÖZ

Yerleşim merkezi olarak 12. 000 yıllık bir tarihe sahip olan Şanlıurfa, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olup zengin bir kültür birikimine sahiptir. Urfalıların müziğe olan kabiliyetleri ve tutkuları sonucunda, tarihi şehrin şöhretinde müziğin de payı olmuştur.

Şanlıurfa denince akla ilk olarak Balıklıgöl'ü, türküleri, türkücüleri, yanık hoyratları, sıra geceleri, çiğköftesi gelir. Bunların yanı sıra gelenek ve görenekler, efsaneler, atasözleri, halk hikâyeleri, masallar, dualar, beddualar, bilmeceler, halk ilaçları, çocuk oyunları, el sanatları gibi konular önemli kültürel miraslardır.

Halk müziğimiz yüzyıllar boyu halkımız tarafından üretilmiş, beğenilerek icra edilmiş, biçimlenmiş, dilden dile, kulaktan kulağa dolaşım yaşatılarak günümüze kadar gelmiştir.

Şanlıurfa'da müziğin gelişmesi, yaygınlaşması, yaşatılması ve yeni eserler ile yeni sanatçıların ortaya çıkışında en önemli faktörler "sıra geceleri", "oda toplanmaları" ve "dağ yatı geceleri"dir. Birçok alanda kültürel değişim görülmesine rağmen günümüzde, sıra gecesi, dağ yatısı, ahilik, geleneksel evlenme adetleri gibi birçok gelenek bütün canlılığıyla Şanlıurfa'da yaşamaktadır.

Genç yaşından itibaren sıra gecesine katılan Urfalı, bu gecelerde gelenek ve göreneklerini, müzik kültürünü, toplumsal yaşam kurallarını, saygıyı, hoşgörüyü ve dayanışmayı öğrenmektedir.

Bir bölümünde "Sıra Gecesi Geleneği"ni tanıtmaya çalıştığımız, diğer bölümünde sevilen "Urfa Sıra Gecesi Türküleri"nden bir demet sunduğumuz çalışmamızın güzelliğe ve birliğe gönül kapıları açmasını diliyorum.

Öğr.Gör. S.Sabri KÜRKÇÜOĞLU
Halk Kültürü Araştırmacısı

URFA SIRA GECELERİ

Sevda yelleri var serde.
Dostlukta çözülür perde,
Deva bulunur her derde,
Dermân meclisi sıramız

Gelir akşama konuklar,
Bereket, sofrayı yoklar.
Hem gönlü, hem gözü toklar,
Mihman meclisi sıramız.

Türkü, hoyrat, gazeli...
Cemiyetin en güzeli.
Kadim gelenek, ezeli,
Yârân meclisi sıramız.

Rast'tan al, ya Divan'ı bul,
Kürdî'de son bulur fasıl.
Öğrenilir makam, usül,
Eyvân meclisi sıramız

Sazın sözün üstadıyız,
Şair Nabi ahfadıyız.
Hüsn ü ânın mirsadıyız,
Ozan meclisi sıramız

İbrahim TEZÖLMEZ

« Birinci Bölüm »

ŞANLIURFA
SIRA GECESİ GELENEĞİ

Her dine mensup kişilerce ziyaret edilen Hz. İbrahim Makamı, Balıklıgöl ve Hz. Eyyüp Makamı gibi kutsal mekânları; Harran, Şuayb Şehri, Soğmatar gibi antik yerleşimleri; Birecik ve Halfeti'deki doğa güzellikleri, kent merkezindeki tarihi yapıları, otantik çarşıları, el sanatları, yemekleri, gelenekleri ve müziği ile Şanlıurfa tarih ve kültür şehridir.

Şanlıurfa halk kültürü içerisinde "sıra geceleri" ile "türkü, hoyrat ve gazeller", günümüzde Şanlıurfa kültür hayatının yaşayan önemli geleneklerindedir.

SIRA GECESİ

Şanlıurfa'da sıra gecesi yüzyıllardan beri yaşanan ve günümüzde de yaygın olarak sürdürülen bir gelenektir.

Özellikle kış gecelerinde, yaşları birbirine yakın arkadaş gruplarının, her hafta başka bir arkadaşın evinde olmak üzere, haftada bir akşam, belirli bir niteliğe ve düzene göre sıra ile yaptıkları toplantılara Şanlıurfa'da "Sıra Gecesi" denilmektedir.

SIRA GECESİNDE KURALLAR

Sıraya katılanların, uymak zorunda oldukları kurallardan bazıları şöyledir:

Önceden belirlenen "sıra"ya gelme saatine uyulur, uymayanlara arkadaşlarca tespit edilen cezalar verilir. Sıraya gelen misafirler veya yaşça büyük olanlar, saygı ifadesi olarak odanın başköşesine oturtulur, ev sahibi ise kapıya yakın oturur. Sıra gecesinde müzik icra edilirken konuşmak, sohbet etmek hoş karşılanmaz,

Sıra grubunun seçilen bir başkanı vardır. Başkan sıra gecesinin yönetimini üstlenir, kuralları ve yaptırımları uygular.

SIRA GECESİNDE SOHBET

Sıra gecelerinin en önemli fonksiyonlarından biri sohbettir. Sıra gecelerinde konuşulan konular

sıra gezenlerin mesleklerine, kültür ve sanat seviyelerine, tahsillerine göre değişiklik arz eder. Sırada; sağlık, eğitim, ekonomi, sanat, edebiyat, siyaset, dini konular ile Urfa'nın sorunları ve Türkiye ve dünya meseleleri gibi hemen her konu konuşulur.

Bazı sıra gecelerine, sıradakilerin merak ettikleri veya ilgi duydukları konunun uzmanı bir misafir özellikle çağrılır ve onun konuşması dinlenir ve ondan istifade edilmeye çalışılır.

SIRA GECESİNDE MÜZİK

Şanlıurfa'da müziğin gelişmesi ve yaşatılmasında, yeni bestelerin ve sanatçıların ortaya çıkışında en önemli faktör "sıra geceleri" dir. Sıra gecelerinde müzik, sıra elemanlarınca ustacılar tarafından geleneği içerisinde icra edilir.

Herhangi bir çalgı aleti çalan veya okuyabilen kişilerin oluşturduğu sıralarda Urfa makam geleneği içerisinde müzik icra edilir. Müzik faslı Divan veya Rast makamından başlayarak, Uşşak, Hicaz ve gecenin durumuna göre diğer makamlarla devam ederek Muhayyer (Kürdi) veya Rast makamıyla son bulur. Müzik icra edilirken geçilen makama göre şarkılar, türküler, hoyrat ve gazel okunur.

Müziğe yeni başlayanlar, bu gecelerde ustaları dinleyerek müzik bilgisini alıp makamları

öğrenirler. Bu yönüyle sıra gecelerine “halk konservatuarı” da denilebilir. Bu tür sıra geceleri, daha çok müzisyenlerin bir araya geldiği sıra geceleridir.

Her sıra gecesinde müzik icra edilir diye bir kural yoktur. Müzisyenlerin oluşturduğu sıra gecelerinde bile müzik, gecenin ancak belli bir bölümünde icra edilir. Çünkü sıra gecesinin esas amacı; sohbettir, dayanışmadır, paylaşmadır.

Son yıllarda televizyonlarda veya çeşitli mekânlarda, restoranlarda eğlenmek için düzenlenen müzikli gecelere de "sıra gecesini" denmektedir. Sıra gecesini'ndeki sohbet, geleneksel oyunlar ve müzik gibi bölümlerin tamamı yansıtılmadan, sıra gecesinin sadece “müzik faslı” bölümü ve çiğköfte sunulmaktadır. Bu ortamlar için “Urfa Gecesi” veya “Urfa Halk Müziği Gecesi” ifadeleri daha uygun olur kanaatindeyiz.

SIRA GECESİNDE İKRAM

Sıraya gelenlere ilk olarak özel fincanlarla acı kahve (mırra) ikram edilir. Çekirdek kahve kavrulup dövüldükten sonra, kaynatılıp süzülerek hazırlanan acı kahveye “mırra” denir. Mırra, fincana az miktarda konulur ve iki defa verilir. Acı kahvenin içilmesinin kendine has kuralları vardır. Kahveyi içen, kahve fincanını yere koymamalı ve mutlaka dağıtana geri vermelidir. Kahveyi içenin,

fincanı yere veya masaya koyması, kahveyi verene saygısızlık sayılır. Eskiden bu hatanın cezası, kahveyi dağıtanın bekârsa evlendirilmesi ya da fincanın altınla doldurulup ona verilmesiymiş. Bu kuralı bilmeyen misafirler, kahve fincanını yere koyarsa, bu kural hatırlatılır ve de hoş görülür. Acı kahveden sonra çay ikram edilir.

Sıra gecelerinde yemek olarak “çiğköfte” yapılır, nadiren mahalli yemeklerin ikram edildiği sıra geceleri de vardır. Tabakta çiğköftenin kalması, çiğköftenin beğenilmediği manasına geldiğinden hoş karşılanmaz. Çiğköftenin yanında ayran ile birlikte bostana, cacık, koruk salatası, çoban salatası gibi salatalardan biri ikram edilebilir.

Çiğköfteden sonra kadayıf, şıllık, katmer, baklava, daş ekmeği, küncülü akkıt, palıza, şire gibi mahalli tatlılardan herhangi biri ikram edilir.

Sıra gecelerinde ikram, çiğköfte ve tatlı olarak kararlaştırılmışsa, her ev sahibi bu kurala uymak zorundadır.

Gece ilerleyip diğer ikramlar, sohbet ve müzik faslı bitince, sıra gecesinin sonuna yaklaşıldığını hatırlatmak için misafirlere bir acı kahve daha verilir. Bir sonraki hafta başka bir evde buluşmak üzere gece sona erer.

SIRA GECESİNİN ŞANLURFA KÜLTÜR HAYATINDAKİ YERİ

“Sıra gecesi” hoşgörü ve sevgi ortamıdır

Sıra geceleri sayesinde insanlar birbirleriyle tanışır, konuşur, arkadaşlıklar, dostluklar oluşur. Urfa'da, birliğin, beraberliğin, sevginin, hoşgörünün tohumu sıra gecesinde atılır. Urfa'da sıra gecesi ve “sıra arkadaşlığı” çok önemlidir. Yıllarca süren sıralardaki arkadaşlıklar, zamanla yakın dostluklara dönüşür.

“Sıra gecesi” bir halk mektebidir

Birlikte oturup kalkma, gelenek ve görenekler, adab-ı muâşeret kuralları, toplulukta konuşmanın adabı, yeri geldiğinde konuşma, yeri geldiğinde dinleme ve büyüğe saygı sıra gecelerinde öğrenilir. Sıra gecelerinde zaman zaman çeşitli kitaplar okunur ve yorumları yapılır. Böylece sıra gecesi; eğiten, öğreten bir halk mektebidir.

“Sıra gecesi” nezih bir sohbet ortamıdır

Sıra gecelerine davet edilen edebiyatçılar, şairler bilim ve din adamlarının sohbetleri dinlenip onların bilgilerinden istifade edilir. Menkıbeler, kıssalar, fıkralar ve deneyimler aktarılır.

“Sıra gecesi” acıyı ve mutluluğu paylaşmaktır

Ölüm, düğün gibi acı tatlı birçok olay sıra arkadaşlarınca birlikte paylaşılır.

Sıra arkadaşlarından birinin yakını ölse, diğer arkadaşları cenaze ile ilgili işlerde arkadaşlarının yanında olup acısını hafifletmeye çalışırlar. Ayrıca arkadaşlarının düğün, sünnet vb. mutlu günlerinde yanında olup mutluluğunu paylaşırlar.

“Sıra gecesi” tanışmaktır, kaynaşmaktır

Sıra geceleri sayesinde insanın çevresi genişler. Sıraya zaman zaman misafirler çağrılır, onlarla tanışılır. Gelen misafirlerle karşılıklı tanışılmış olunur. Böylece sıra gecesi; tanışmaya, kaynaşmaya, devlet-halk bütünleşmesine vesile olur.

“Sıra gecesi” bir “Halk Konservatuarı”dır.

Şanlıurfa'da müziğin gelişmesi ve yaygınlaşmasının en büyük nedeni sıra geceleridir. Bu geceler, usta-çırak geleneğine uygun olarak müziğin öğretildiği ve icra edildiği meşk ortamıdır. Müzikle ilgilenenler bu gecelerde türküyü, gazeli, hoyratı, şarkıyı, makamı, usulü, notayı öğrenir. Bu yönüyle sıra geceleri, bir “halk konservatuarı”dır.

“Sıra gecesi” çok yönlü bir Sivil Toplum Kuruluşudur

Çeşitli hobileri ve özel ilgi alanları olanlar kendi aralarında sıra gecesi grubu oluştururlar. Bu gecelerde sevdikleri konular konuşulur, görüş ve bilgi alışverişinde bulunurlar.

“Sıra gecesi” bir istişare toplantısıdır

Şanlıurfa'nın sosyal, kültürel ve ekonomik sorunları sıra gecesinde konuşulur ve tartışılır, çözüm yolları üretilir, önemli birçok konuda kararlar alınır ve uygulanır. Meselâ; Şanlıurfa'nın düşman işgalinden kurtarılması ile ilgili ilk toplantı bir sıra gecesinde yapılmıştır.

“Sıra gecesi” bilgilenme toplantılarıdır

Ekonomik ve sosyal konular ile gündemdeki konular, piyasa ve ticari durum, mevsim mallarının fiyatları, sanayileşme, yapılan yatırımlar gibi birçok konunun konuşulduğu bilgilenme toplantılarıdır.

“Sıra gecesi” bir siyaset okuludur

Sıra gecesinde aynı veya değişik siyasi görüş sahibi kişiler bir araya gelebilir. Memleket meseleleri konuşulup tartışılır bazen de ortak kararlar alınır. Seçim zamanının yaklaştığı günlerde, siyasiler sıra gecelerine katılır ve oradaki insanlara görüşlerini, planlarını, programlarını anlatarak sıra gecesi elemanlarının görüşlerini alırlar.

“Sıra gecesi” yardımlaşmadır, dayanışmadır

Sıra geceleri, sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın yoğunlaştığı ve pratiğe dönüştüğü ortamlardır. Sıra gecelerinde cezalardan toplanan paralar, gerektiğinde üzerine para konularak fakir

kimselere yiyecek ve giyecek alımında kullanılır, hayır müesseselerine dağıtılır veya öğrencilere burs olarak verilir.

“Sıra gecesi” geleneklerin yaşatıldığı gecelerdir

Sıra gecelerinde bazen “tolaka” veya “yüzük fincan” oyunu gibi geleneksel oyunlar oynanarak hoşça vakit geçirilir.

“Sıra gecesi” Şanlıurfa'nın tanıtıldığı gecelerdir

Şanlıurfa'da veya başka memleketteki Urfalıların sıra gecelerinde Şanlıurfa gelenekleri, müziği, yemekleri ve tatlıları misafirlere sunulur, böylece Şanlıurfa'nın kültürel ve sosyal tanıtımı yapılır. Bu yönüyle; sıra gecesi bir tanıtım faaliyeti üstlenmiş olur.

“Sıra gecesi” sevgi, barış ve hoşgörü ortamıdır

Sıra gecelerinde, aileler veya arkadaş arasındaki kırgınlıklar, dargınlıklar istişare edilir ve haklı-haksız belirlenip bu kişilerin araları bulunarak barıştırılır. Bu yönüyle sıra geceleri, sevgi, barış ve hoşgörü ortamıdır.

« İkinci Bölüm »

ŞANLIURFA MÜZİK KÜLTÜRÜ

ŞANLIURFA HALK MÜZİĞİ

İnsanlık tarihi ile yaşıt olan müzik; ırkı, dini, dili, inancı, toprağı ve bayrağı ayrı insanları aynı ezgide birleştirecek, bir araya getirecek bir güce sahiptir. Günümüze gelinceye kadar çeşitli seyirler ve gelişmeler kaydeden müzik, toplumla etkileşip bütünleşen sanatların başında yer almıştır.

Duygu ve düşüncelerin ses, söz ve ezgilerle anlatıldığı bir iletişim aracı olan müzik, aynı zamanda kültürün temel öğelerinden biridir. Düşüncenin ve felsefenin şekillendirdiğı, beyinle doğrudan bağlantısı olan bir “gönül dili” olan müzik, aynı zamanda insanlığın ortak malı olarak da görülmektedir.

Şanlıurfa Halk Müziğı, ezgi yapısı, söz zenginliğı, eser sayısı, kaliteli ve sistemli icrası ile Türk Halk Müziğı içinde seçkin bir konuma sahip olmuştur. Güzel icra yeteneğine sahip yöre sanatçılarının ses rengi ve ağız özellikleriyle bütünleşen bu müzik, yurdumuza güzellikler dünyasının kapısını açmıştır.

Şanlıurfa Halk Müziğı ürünleri sanat değeri yüksek, insanı yürekten etkileyen içli ve duygulu eserlerden oluşmaktadır. Duyguların, düşüncelerin, sevginin, ıstırabın, mutluluğun ve hayatın diğer özelliklerinin türkülere, hoyratlara, gazellere ince ince işlendiğı “Urfa Havaları” müzik camiasınca ve geniş kitlelerce sevmekte ve zevkle dinlenmektedir.

Ağızları, müzik anlayışları, etkilenmeleri, makam geleneğine bağılı müzik icrası gibi ortak özellikleri, benzerlik veya yakınlıkları olan bilhassa Kerkük, Elazığ, Diyarbakır ve Şanlıurfa gibi illerin türkülerinde çok çeşitli varyantlar olabilmektedir. Bu yörelerin önemli oranda melodi (ezgi) benzerlikleri olan türkülerinin varlığı halk müziğine ayrı bir güzellik ve zenginlik katmaktadır.

ŞANLIURFALININ HAYATINDA MÜZİK

Müzik, Şanlıurfalının hayatının önemli bir bölümünde yer aldığından kafası, ruhu, gönlü, sürekli müzik aşkı ile doludur.

Şanlıurfalı ifade edemediği bütün duygularını, coşkusunu, sevincini, kederini, yasını türkülere dökebilmiş ve kendini türkülerle ifade etmiştir.

Şanlıurfa müzik kültüründe “sıra geceleri”, “dağ yatı geceleri” ve “asbap geceleri”nin özel bir rolü bulunmaktadır. Haftada bir gece evlerde toplanarak sıra gezen gruplar içinde çalgı takımı ve okuyucular da bulunur. Bu gecelerde sohbetlerin yanı sıra usta-çırak geleneği içerisinde makam geleneğine göre sistemli müzik icra edilir. Gençler ilk müzik bilgisi ve terbiyesini bu gecelerde alırlar.

Eski bir gelenek olan “dağ gezmeleri ve yatı”ya yılın her mevsiminde uzun süreli veya bir-iki geceliğine erkek arkadaş gruplarıyla gidilir. Urfa'nın güneyinde ve batısında yer alan dağlarda bulunan çok sayıdaki mağara bu iş için kullanılır. “Dağ yatı geceleri”nde yemek ve sohbetten sonra sazlar, cümbüşler çalar; gazel, hoyrat ve türküler okunur. Bu “ahenkler”e yaz gecelerinde komşu gruplar gazel, türkü ve hoyratlarla cevap verirler. Heyecanlı, neşeli ve zevkli atışmaların yer aldığı karşılıklı “ahenkler”in sabaha kadar devam ettiği olur.

Gelin olacak kızın evinde yapılan ve "Kına Gecesi" adı verilen kadın eğlencelerinde ise kadınlar çeşitli türküler ve maniler okuyarak geceyi şenlendirirler.

Yedisinden yetmişine kadar hemen hemen her Şanlıurfalının müzik toplantılarına katılarak türkü, şarkı, gazel ve hoyrat söyleyebilmesi Şanlıurfa'da müziğin ne derece yaygın olduğunu bizlere göstermektedir. Bu ortamlarda müzik icra eden bu guruplara Şanlıurfa'da "takım" adı verilir. Her takım kendi ustasının veya kurucusunun adı ile söylenir.

Türk müziği makamlarının birçoğunu, Şanlıurfa ezgilerinde görmek mümkündür. Makam seyrine göre, sanat değeri yüksek ezgilerin; bağlama, kaval, ud, tambur, kanun ve keman gibi sazlarla icra edildiği müzik meclislerinde türküler yanında şarkılar ve gazeller de icra edilmektedir. Rehâvî, Urfa, Urfa-Mahur ve Kılıçlı makamlarının Urfa ile ilişkili olması ise müziğin yörede ne kadar etkin olduğunu göstermektedir.

MAKAM GELENEĞİ ve MAHALLİ İCRAYA GÖRE MAKAM SEYRİ

Şanlıurfa türkülerinin sanat kurallarına bağlı olduğu görülmektedir. Türk Musikisi'nde kullanılan birçok makam Şanlıurfa türkülerinde kullanılmıştır.

Şanlıurfa'da müzik yaşantısı günübürlük ve geçici değil, aksine geçmişin kesin çizgilerini taşıyan kalıcı, ustalık (sanatkârlık) isteyen bir yapıya sahiptir. Bu yapının temel taşı ise "Makam Geleneği" yani sistemli bir müzik icrasıdır.

Türkülerin, uzun havaların ve gazellerin, makam seyrine göre icra edilişi, sıra geceleri'nde, dağ yatıları'nda ve asbap geceleri'nde olur. Bu toplantılarda, belirli bir makamla (genellikle Rast veya Divan'la) başlayıp daha sonra diğer makamlarla fasıl sürdürülür. Geceye katılanlar makam sırasına ve seyrine göre türküler, uzun hava (hoayat) ve gazeller okuyup meclisi coşkun bir müzik şölenine çevirirler. Meclisin neşesi arttıkça icra edilen müzik daha da zenginleşir.

Şanlıurfa ezgilerinde kullanılan makamlar, sayı çokluğuna göre Uşşak, Hüseyini, Hicaz, Muhayyer, Hüzam, Gerdaniye, Sâba, Mahur, Çargâh, Kürdi, Karcıgâr, Segâh, Nevruz, Gerdaniye, Araban, Rast ve Hicazkârdır.

Mahalli İcraya Göre Makam Seyri

(Tenekeci Mahmut Güzelgöz'den 1983 yılında derlenmiştir)

1) Divan Makamı: Divan gezinti yapılı (sazlarla), divan açış yapılı, divan türküler söylenir. Divanın 1. katı, 2. katı ve 3. katı okunur. (kat, mertebe veya hâne karşılığı kullanılmaktadır). Sonra İbrahimi gezinti yapılı (Gezinti: enstrümantal ritmik ezgidir).

2) Rast Makamı: Rast açış yapılı, türkü ve şarkılar söylenir. Rast'ın 1. ve 2. katı okunur, türkü ve şarkılar söylenir, Rast'ın 3. katı okunur. Bu arada okuyucunun sesi müsait ise Mahur okur; Mahur'dan sonra Sâba'ya geçki yapılı, 2 hâne

Sâba okuduktan sonra tekrar Rast'a geçilir ve öylece bitirilir.

3) Nevruz Makamı: Nevruz açış yapılır, türkü ve şarkılar söylenir. Nevruz'un 1. katı okunur, arada türküler söylenir, Nevruz'un 2. katı okunur, Nevruz'un 3. katı (Garip Hicaz makamında) okunur. Nevruz'un 4. katında Elezber (Arazbar) okunur, türkü ve şarkıyla bitirilir.

4) İbrahimi Makamı: İbrahimi açış yapılır, iki hâne İbrahimi gazel okunur (Arada İbrahimi gezinti yapılır). Gazelhan usta ise Çargâh veya Beşiri hoyrat okur. Sonra Nevruz'un 3. katını okur, daha sonra 2. ve 1. katına dönerek bitirir.

5) Hicaz Makamı: Hicaz açış yapılır, Hicaz gezinti yapılır. Türkü ve şarkılar okunur. Gazelhan, Hicaz'ın 1. katı ve 2. katını okur, türkü ve şarkı söylenir. Hicaz'ın 3. katı Muhayyer makamında okunur. Sonra türküler söylenir, İsfahan hoyrat okunur, ardından türkü, sonra Mesnevi havası okunur. Hoyratçı, Garip Hicaz makamında Kalata hoyratını okur. Sonra yine Hicaz'a geçilir, 2. katı ve 1. katı okunduktan sonra bitirilir.

6) Uşşak Makamı: Uşşak açış yapılır, şarkı ve türküler okunur. Gazelhan, 1. katında iki hâne, 2. katında da iki hâne okur. Sonra 3. katını okur ve tekrar 2. ve 1. katına iner bitirir.

7) Acem Aşiran Makamı: Acem Aşiran açış yapılır, gazelhan iki hâneyi 1. katında okur, sonra iki hâne de 2. katında okur, daha sonra Acem Aşiran türkü ve şarkılar okunur, saz Sâba Hüseyini'ne geçki yapar. Gazelhan gazelini okur ve bitirir. Sazlardan biri tekrar Uşşak'a geçki yapar. Gazelhan Uşşak makamının 1., 2., ve 3. katlarını okuyarak bitirir.

8) Segâh Makamı: Segâh açış yapılır, Segâh şarkı ve türküler okunur, sonra gazelhan Segâh'ın 1. katından, 2. katından ve 3. katından okuyarak bitirir. Sonra Segâh bir türkü okunur, sazlardan biri Irak makamına geçki yapar. Irak hoyrat okunur, sonra gazelhan tekrar Segâh'ın 2. katından bir gazel, daha sonra 1. katından bir gazel okuyarak başlanılan perdede bitirir.

9) Sâba Makamı: Sâba açış yapılır, Sâba peşrevi geçilir. Sâba makamında iki türkü okunur. Gazelhan, Sâba'nın 1. katından ve 2. katından gazelini okur, sonra türküler söylenir. Daha sonra Mahmudiye'ye geçki yapılır ve Mahmudiye hoyrat okunarak bitirilir.

10) Acem Makamı: (Garip Hicaz makamı) Acem açış yapılır. Acem gezinti yapılır, Acem türküler okunur. Gazelhan, Acem'in 1. katında iki hâne, 2. katında iki hâne okur. Sonra Acem türkü söylenir. Acem'in 3. katında gazel okunur. (Bu arada Sâba Hüseyinisi de okunabilir) ve tekrar sazlarla gezinti yapılır, türkü söylenir, ardından Acem hoyratı okunur, türküler geçilir. Tekrar Sâba'nın 1. katı ve 2. katı okunarak bitirilir.

11) Araban Makamı: Araban açış yapılır, türkü ve şarkılar söylenir. Gazelhan, 1. katından ve 2. katından okur. 3. katında Mahmudiye yerinden okuyarak tekrar Araban makamının 2. katını ve 1. katını okuyarak bitirir.

ŞANLIURFA HALK MÜZİĞİNİN TÜRK MÜZİĞİ İÇERİSİNDEKİ YERİ

Şanlıurfa müzik meclislerinde icra edilen sözlü ve sözsüz eserler, makam ve usul bakımından çok zengin olup Türk müziği makamlarının birçoğunu Şanlıurfa türkülerinde görmek mümkündür. Müzik meclislerindeki okuyucuların çoğu şarkıları da mükemmel okurlar. Hatta çoğu kez fasıllar; peşrevler ve usulü ağır şarkılarla başlar, fasılın sonuna doğru ise türküler ve gazeller okunur. Şanlıurfa meclislerinde icra edilen müziğe; "Türk Sanat ve Türk Halk Müziğini de içine alan bir yapıya sahiptir" dememiz uygun olur.

Klasik sazlardan; Kanun, Ud ve Keman gibi çalgılar Şanlıurfa müzik meclislerinde kullanılır. Bunun sebebi müzik meclislerinde sıkça klasik eserlerin okunması ve Şanlıurfa halk ezgilerinin ses bakımından genişliği ve gürlüğüdür.

Şanlıurfa türküleri sanat yüklü olduğundan birçoğunun icrası zor olup tecrübe sahibi olmayan kişiler icra edemezler.

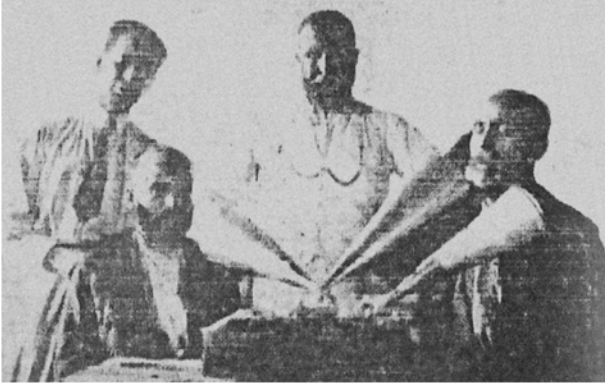

URFA MÜSİKİ CEMİYETİ

1955-1975 arasında "Urfa Musiki Cemiyeti"nde, değerli ustalardan Mahmut Güzelgöz (Tenekeci Mahmut), Karaköprülü İsmail, İzzet Delioğlu (Demir İzzet), Mehmet Şengül, Abdurrahman Savaş (Camgöz Abe), Neyzen Hafız İsmail Baba, Mehmet Gençkol (Kurrik Mahey), İsa Barak, bağlama ustası Aziz Çekirge ve Ahmet Alaybeyi, Doğan Güllüoğlu gibi güzel insanlar yüreklerini açarak, asırlık Urfa türkülerini, gazellerini ve hoyratlarını bu cemiyette gençlere öğreterek kültürel mirasın bugünlere gelmesini sağlamışlardır.

Urfa'da geleneksel müziğin ustalarından Mukim Tahir, Kel Hamza, Damburacı Derviş, Cemil Cankat, Bekçi Bakır, Tenekeci Mahmut, Ahmet Hafız, Mehmet Ataç, Kazancı Bedih, Mehmet Özbek, Abdullah Balak, Vefik Ataç, Seyfettin Sucu, Abdullah Uyanık, Mustafa Savaş, Şeref Uslusoy, İbrahim Özkan, Mehmet Nacak, İbrahim Tatlıses, Mehmet Bitmez, Bakır Karadağlı, Halil Altıngöz ve daha sayabileceğimiz birçok müzisyen sıra gecesini ortamlarında yetişmiş ve ustalık dönemlerinde de gençler kendilerinden istifade etmiştir.

DAR'ÜL-ELHAN

(İstanbul Konservatuarı)

URFA TÜRKÜLERİ DERLEMELERİ

Konservatuvarın müdürü Yusuf Ziya Demircioğlu başkanlığındaki heyetin derleme çalışmaları 31 Temmuz 1926 tarihinde başlayıp, 17 Eylül 1929 tarihine kadar yılın belirli aylarında ve dört gezi halinde yurdun birçok yöresinde yapılmıştır. Çok sayıda halk müziği ezgisi derlenip kayıt altına alınarak notalamıştır.

Konservatuar heyetinin Urfa'ya gelişleri birinci araştırma gezisi kapsamında olup 31 Temmuz 1926 yılında başlamış ve 51 gün sürmüştür. Bu ilk geziye Yusuf Ziya Demircioğlu, Rauf Yekta Bey, Dürri Turan ve Ekrem Besim Bey iştirak etmişlerdir. Toplanan türkülerin nota ve sözleri "Anadolu Halk Şarkıları" adı altında defterler şeklinde Osmanlıca yayınlanmıştır. Darülelhan tarafından Urfa'dan derlenen türküler ise "Anadolu Halk Şarkıları" 5. defterinde yayınlanmış, daha sonra 6. ve 13. defterde de bazı türküler yayınlanmıştır.

1926 yılında derleme çalışmaları yapmak üzere Dar'ül-Elhan (İstanbul Konservatuarı)'dan Urfa'ya gelen heyette bulunan Ekrem Besim Bey, Urfalı musikişinaslar ve icraları hakkında: "... Şunu ilave etmek isterim ki, Urfa'da dinlediğimiz zevatın hemen cümlesi, müziğe az çok vakıf insanlardı.

Terennüm ettikleri parçaların hangi makamda olduğunu ve seyrini bilerek okuyorlar. Urfalıların sesleri çok temiz ve tizdir. İlk işittiğim vakit erkek sesinin bu kadar yüksek perdelere fennin vesaitinden istifade etmeksizin erişebileceğine hayret ettim" diye yazmaktan kendini alamamıştır.

FİKRET OTYAM DERLEMELERİ ve URFA SEVDASI

Yıllar önce bir yazısında "Doğduğum Aksaray'ı çok seviyorum ama anam, keşke Urfa'da doğursaydı beni, sorulduğunda ben de URFALİYAM diyebilseydim" diye yazan Fikret Otyam, 1960 yılının Mayıs ayında Urfa'ya yaptığı araştırma ve derleme seyahatindeki izlenimlerini "Gide Gide 3/ Harran Hoyrat Mayın" isimli kitabında şöyle anlatıyor:

"Akşamdı. . . Urfa Palas Oteli önündeydim. Akıl almaz, dinlemesi doyulmaz, bir ses, beni olduğum yere çaktı. Bütün Urfa inliyor desem inanın yalan değil gerçek. . . Kahvede kürsülere oturmuş Urfalılar 'huşu' içindeydiler. İşte dedim, İlhan'a duyurmak istediğim hoyrat bu. . . Dinledim biraz daha. . . Koşarak dar sokaklara daldım. Dar sokakların birisinde bir ev vardır. Kapısında 'Urfa Musiki Cemiyeti' yazar. Kapıyı yumruklamaya başladım, halk oyuncusu canım insan İsa Barak açtı kapıyı 'Hoş gelmişsen Baboo' dedi, yorulmuşsandır.

- Aman İsa, bir yerde bir hoyrat okuyorlar bizim İlhan (İlhan Başgöz) dinlese deli olur.

Şaşırdı.

Baktım iç odadan bir türkü gelir. Kulak kesildim. Usulca girdim içeri. Yirmi kadar vardılar. Bizim Uzun İlhan, TK 30 Grundig'i kurmuş, ses kaydediyor. Dışarıdan duyduğum türkü buradan yayılıyordu. Hem kayıt yapıyorlar, hem de dışarıdaki hoparlöre veriyorlardı türküyü. "

Fikret Otyam bir sonraki seyahatinde ise şöyle anlatıyor Urfalıyı ve Urfa müziğini:

"Urfa Musiki cemiyeti yöneticilerine haber ulaştırdık. Dileklerimizi duyurduk. Derneğin üyeleri halis Urfa çocukları, insanları. Çoğu esnaf, iş gücü sahibi. Garip dostu kişiler. Tenekeci Mahmut Güzelgöz, Sazcı Aziz Çekirge, Şoför Mehmet Gençkol (Kurrik), yüz yaşında Hafız İsmail Baba, Mustafa Çölkesen, öğrenci Yavuz Tapucu, Kemal Geçgil, Mehmet Şengül, İsa Barak, İbrahim Ağan unutulur insanlar değil. Mahmut Güzelgöz dükkânını kapatıp geldi. Asırlık Urfa türkülerini bilen bu mert insan, garip dostu, yiğit sesli. Kazancını, üç günlük kazancını düşünmedi. Şoför Mehmet Kurrik, yüklü kamyonu kirkoya vurup uzattı dost elini. İsa Barak, hele İsa Barak üç gün üç gece gözlerimize baktı, nasıl yararlı olabilirim diye. Urfa'yı sevdiğimi biliyorlardı, Urfalıları sevdiğimi biliyorlardı, yüreklerini açtılar. Unutulmaz. "

« Üçüncü Bölüm »

**ŞANLIURFA
TÜRKÜ GAZEL ve
HOYRATLARINDAN
BİR DEMET**
(Makam Seyrine Göre)

*Urfa Urfa överler
Güzelleri severler
Bizde adet böyledir
Hem çalar, hem söylerler*

« UŞŞAK-HÜSEYİNİ-GERDANIYE »

URFA DİVAN AYAĞI (Enstrümantal)

-----0-----

Kaynak: Yöre Ekibi

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

URFALIYAM DAĞLIYAM

Urfalıyam dağlıyam
Bahçalıyam bağlıyam

Ağam da şimdi gelir
Paşam da şimdi gelir
Güzel de şimdi gelir vay

Ben yürekten vuruldum
Ciğerimden dağlıyam

Ağam da şimdi gelir
Paşam da şimdi gelir
Güzel de şimdi gelir vay

Urfa'nın bedenleri
Çevirin gidenleri

Nakarat

Vurun vurun öldürün
Yârı terk edenleri

Nakarat

Kaynak: Mahmut Güzelgöz

Derleyen: Mehmet Özbek

DARACIK SOKAKTA YARA KAVUŞTUM

Daracık sokakta yâre kavuştum
Yâr aşağı ben yukarı savuştum (uy beni beni)
Yâra bir gül verdim yârnan barıştım
Bir tanecik bu dert yaralar beni (uy beni beni)

Beni beni beni ceylanım seni
Sürmedim sefanı neyleyim seni (uy beni beni)

Yüce dağ başında yayılan atlar
Yârımın koynuna girmesin yâdlar (uy beni beni)
Mezarım üstünde bir karış otlar
Bir tanecik bu dert yaralar beni (uy beni beni)

Atma bu daşları ben yaralıyam
El âlem al geymiş ben karalıyam uy beni beni

*Kaynak: Mahmut Güzelgöz
Derleyen: Yaşar Doruk*

FİNCANI DAŞTAN OYARLAR

Fincanı daştan oyarlar (*aman aman*)
İçine (*içine*) bade koyarlar
Serhoşam beni de soyarlar (*aman aman*)

*Aman kız, canım kız yandırdın beni
El ettin göz ettin kandırdın beni
Anamdan babamdan ayırdın beni*

Fincanın bir dalı aldır (*aman aman*)
Ağamın paşamın geydiği şaldır
Beni incitme vebaldir (*aman aman*)

Nakarat

Fincanın bir dalı yeşil (*aman aman*)
At kolun, sar kolun boynumdan aşır
Serhoşam dilim dolaşır (*aman aman*)

Nakarat

Fincanın bir dalı aldır (*aman aman*)
Ağamın paşamın giydiği şaldır
Beni ağlatma vebaldir (*aman aman*)

Nakarat

Söz-Müzik: Cemil Cankat
Derleyen: Muzaffer Sarısözen

AYAĞINA GIYMIŞ KARA YEMENİ

Ayağına giymiş kara yemeni
Sallanma sevdiğim öldürdün beni
Dünya düşman olsa severim seni
Meğer kurşun ile vursunlar beni

Sen bir yana ben bir yana yan yana
Kaşlar kara gözler benzer ceyslana

Dere kenarında bir ev yapmışam
Kerpicim tükenmiş naçar kalmışam
Bir yar için çok cefalar çekmişem
Meğer kurşun ile vursunlar beni

Sen bir yana ben bir yana yan yana
Kaşlar kara gözler benzer ceyslana

Kaynak: Nafi Budak

Derleyen: Mehmet Özbek

KÖYÜN DEVELERİ ÇEKİLİR DAĞA

Köyün develeri çekilir dağa
Anası hatındır babası ağa
Anam babam beni attı uzağa

*Zalım babam beni köyde bıraktı
Derdi çok dermansız yerde bıraktı*

Köyün develeri gider geç gelir gider geç
gelir
Haftadan haftaya karnım aç kalır
Yârim hestelenmiş tabib geç gelir

*Zalım babam beni köyde bıraktı
Derdi çok dermansız yerde bıraktı*

Köyün develeri çekilir çöle
Anası halayih babası köle
Yârim hestelenmiş korharam öle

Kaynak: Kazancı Bedih Yoluk

Derleyen: İhsan Mendeş

PINARIN BAŞINDA BEN GÖRDÜM ONU

Pınarın başında ben gördüm onu
Siyahı şalvarı pembeydi yanı
Yandım le le le le pembeydi yanı
Güzel sevenlerin bu mudur sonu

*Geçti gençlik ömrüm kırka da dayandı
Yandım le le le le seksene dayandı*

Pınarın başında yatmış uyumuş
Elâ gözlerini uyku bürümüş
Yandım le le le le uyku bürümüş
Evvel küçücekti şimdi büyümüş

*Geçti gençlik ömrüm kırka da dayandı
Yandım le le le le seksene dayandı*

Kaynak: Yöre Ekibi

Derleyen: TRT Müzik Dairesi

ARAP ATI GİBİ SALLAR BAŞINI

Arap atı gibi salları başını
Ne söyledim yıktın kara kaşını
(*vay vay sürmelim vay*)
Al mendili sil gözünün yaşını

Vermem seni yad ellere, çöllere vay vay sürmelim hey
Kaşı gözü kirpikleri belalım vay vay sürmelim vay

Arap atı binmek ile yorulmaz
Beşli mavzer ile bir genç vurulmaz
(*vay vay sürmelim vay*)
Üç beş altın ile bir yâr sevilmez

Vermem seni yad ellere, çöllere vay vay sürmelim hey
Kaşı gözü kirpikleri belalım vay vay sürmelim vay

Kaynak: Mahmut Güzelgöz

Söz: Ziya Paşa

Derleyen: Mehmet Özbek

GAZEL (Urfa Divanı)

ASAF'IN MİKDARINI BİLMEZ SÜLEYMAN OLMAYAN

Asaf'ın miktarını bilmez Süleyman olmayan
Bilmez insan kadrini âlemde insan olmayan
ölürem ey...

Zülfüne dil vermeyen bilmez gönül ahvalını
Ah... Anlamaz hâl-ı perişânı perişan olmayan

Rızkına kani olan gerduna minnet eylemez
Âlemin sultanıdır muhtac-ı sultan olmayan

Kim ki Hak'tan korkmaz andan korkar erbâb-ı ukûl
Ah.. Her ne isterse yapar Hak'tan hîrâsan olmayan

İtiraz eylerse bir nadan Ziya hamuş olur
Çünkü bilmez kadr-i güftarı sühendan olmayan
ölürem ey...

Kaynak: Cemil Cankat

Derleyen: Nida Tüfekçi

GİTTİ CANIMIN CANANI

Gitti canımın canânı,
ah le canım vah le canım uy canım
Beni bıraktı yaralı,
ah le canım vah le canım uy canım
Ben bu dertten ölürsem,
ah le canım vah le canım uy canım
Kızlar kazsın mezarımı,
ah le canım vah le canım uy canım
Doktor gelse tabip gelse,
ah le canım vah le canım uy canım
Çare bulunmaz derdime,
ah le canım vah le canım uy canım

*Kaynak: Hafız Nuri Başaran
Derleyen Muzaffer Sarısözen*

GİDEREM BURDAN ARTIK

Giderem buradan artık
Baş açık yaha yırtık
İsterem gamsız gidim
Gam gelir gamdan artık

*Kız niye heyran niye
Kız niye heyran niye niye
Öldüm yâr diye diye
Geceler gel yanıma
Türkü söylerem siye
Hoyrat söylerem siye*

Giderem ben de ben de
Bir arzum kaldı sende
Ayva gibi sarardım
Din îman yok mu sende

*Kız niye heyran niye
Kız niye heyran niye niye
Öldüm yâr diye diye
Geceler gel yanıma
Türkü söylerem siye
Hoyrat söylerem siye*

Kaynak: Hamza Şenses

AY DOĞAR AŞMAĞ İSTER

Ay doğar aşmağ ister
Top kâkül yaşmak ister
Benim bu deli göynüm
Yâre kavuşmak ister

*Haydi de nazlı yar gözelsin
Bardakları düzersin
Niye beni üzersin*

Ay doğar meşesinden
Urfa'nın köşesinden
Dilimle kan alayım
Gerdanın şişesinden

*Haydi de nazlı yar gözelsin
Bardakları düzersin
Niye beni üzersin*

Yöresi: Şanlıurfa

Söz-Müzik: Abdullah Balak

VAY BENİM ARSIZ GÖYNÜM (Yarımln Adı Yaşar)

Vay benim yarsız göynüm
Bahçasız barsız göynüm
Yüz yerden yaralıdır
Hep güler arsız göynüm

*Yarımln adı Yaşar
Görmezsem fikrim şaşar
Neçeki bu canım sağ
Ataşıy beni yakar*

Urfa'nın ardı bağlar
Ataşım yadı dağlar
Gözlerinde cadı var
Baktıkça dilim bağlar

*Yarımln adı Yaşar
Görmezsem fikrim şaşar
Neçeki bu canım sağ
Ataşıy beni yakar*

Ay çıkar ayaz düşer
Kar yağar beyaz düşer
Üzülme (telesme) güzel yarım
Saçına (zülfüne) beyaz düşer

Kaynak: Yusuf Kuşçuoğlu - Kazancı Bedih Yoluk

KIZ DEMEDİM DUL DEMEDİM EĞLENDİM

Kız demedim dul demedim eğlendim
Rakı içtim şarap içtim sallandım (*a canım sallandım*)
Yarım ayrı diye artık ben yandım
Son zamanda bir kötüye bağlandım
(*a canım bağlandım*)

Ağzım yandı artık benden sevda pas
Çekilir mi bunca eda bunca naz (*a canım bunca naz*)
Bu sözümü kalbinin üstüne yaz
Zîra dünya (Urfa) eski hamam eski tas (*a canım eski tas*)

Kaynak: Mukim Tahir-Selahaddin Atabay

Derleyen: Muzaffer Sarisözen

PINARA VARMADIN MI?

Pınara varmadın mı?
Su alıp gelmedin mi?
Seni zalimin kızı
Hiç gelin olmadın mı?
Yandım nanay gelin

*Uy gelin gelin gelin
Yandırdın beni gelin
Bir tomurcuk gül idim
Soldurdun beni gelin
Yandım nanay gelin*

Bu pınar eşme pınar
Derdimi deşme pınar
Yar yanına gelene
Su ver söyleşme pınar
Yandın nanay gelin

*Uy gelin gelin gelin
Yandırdın beni gelin
Bir tomurcuk gül idim
Soldurdun beni gelin
Yandım nanay gelin*

Kaynak: Mahmut Güzelgöz

Derleyen: Yaşar Doruk

KARA SANDIĞIN KİLİDİ

Kara sandığın kilidi lo lo
Üzerini toz bürüdü lo lo
Yazık oldu genç ömrüme lo lo
Zindanlarda çürüdü lo lo

Lo lo siye kurban olsun lo lo
Lo lo siye heyran olsun lo lo

Başındaki puşu mudur lo lo
O da acem işi midir lo lo
Yanağını dişlemişler lo lo
O da serhoş işi midir lo lo

Lo lo siye kurban olsun lo lo
Lo lo siye heyran olsun lo lo

Ezme ile süzme ile (lo lo)
Yar bulunmaz gezme ile (lo lo)
Mezarımı kızlar kazsın (lo lo)
Altın saplı kazma ile (lo lo)

Lo lo siye kurban olsun lo lo
Lo lo siye heyran olsun lo lo

Kaynak: Cemil Cankat

Derleyen: Muzaffer Sarisözen

OKLAVIYAM BAZIYAM

Oklaviyam bazıyam
Ak gerdanda yazıyam
Seni bana verseler
Dilenmeye razıyam

*Dı gel kız gel yanıma
Kanın kaynar kanına*

Bu bağ bizim olaydı
Koruk üzüm olaydı
Ortaklık malı ne'dim
Hepsi bizim olaydı

*Dı gel kız gel yanıma
Kanın kaynar kanına*

Almadan al olaydın
Selviye dal olaydın
Bana göre yâr mı yok
İstedim sen olaydın

*Dı gel kız gel yanıma
Kanın kaynar kanına*

**YAR GÖZLERİN CEYLANDIR
(Başında Yazması Var)**

Yar gözlerin ceylandır
Siyah zülfün yılandır
Ak gerdana dolandır
Beni yandıran esmer

*Başında yazması var
Burnunda hızması var
Al yanak gamzesi var
Beni yandıran esmer*

Yar kaşların karadır
Nakışların aladır
Üregimde yaradır
Beni solduran esmer

*Başında yazması var
Burnunda hızması var
Al yanak gamzesi var
Beni yandıran esmer*

Balak söyler bu sözü
Dünyada yoktur gözü
Silinmez alın yazı
(Durmadan çalar sazı)
Beni öldüren esmer

Kaynak: Tahir Oturan

Derleyen: Mehmet Özbek

ESKİ HOYRAT / YARA SIZLAR

Yara sızlar ey

Ok değmiş ey kardaş yara sızlar heyran yar

Yaralının halından

Ne bilsin ey kibar yarasızlar kurban yar

Ağamın elinden nere gidim beni ben

Zalimin elinden nasıl edim ben

Yeter ağlattın beni

Gözlerinde ey kibar cadı var

Baktıkça ey hayran dilim bağlar

Kül o yarın başına

Vefasızlara ey hayran bel bağlar

Ağamın elinden nere gidim beni ben

Zalimin elinden nasıl edim ben

Yeter ağlattın beni

Kaynak: Seyfettin Sucu
Derleyen: Altan Demirel

YARAM SIZLAR AĞRIR BAŞIM

Yaram sizler ağrır başım
Yastığa damlar gözyaşım
Tabutumu kaldırmayın
Altında yoktur kardaşım

Ecel gelirse bu cana
Baş ağrısı bir bahane
Mezar taşıma yazsınlar
"Bugün bana yarın sana"

Gözüm görmez ağlamaktan
Suyum kesildi damaktan
Öyle bir düğün alayı
Tabutu geçti sokaktan

Ecel gelirse bu cana
Baş ağrısı bir bahane
Mezar taşıma yazsınlar
"Bugün bana yarın sana"

GÖZLERİ VAR KARADAN
(Gözleri Fettan Güzel)

Gözleri var karadan
Haktır bizi yaradan
Bir gün seni görenler
Başın almaz beladan

Gözleri fettan güzel (Gözleri fettan güzel)
Derde dert katan güzel
Elinden nere gidim
Bize şer satan güzel

Gözleri biçim biçim
Nedir bilmenem suçum
Genç ömrüm telef ettim
Bir elâ gözlü için

Gözleri fettan güzel (Gözleri fettan güzel)
Derde dert katan güzel
Elinden nere gidim
Bize şer satan güzel

Kaynak: Lütfi Emirođlu
Derleyen: Mehmet Özbek

KARA ÇADIRIN KIZI

Kara çadırın kızı
Fermanası kırmızı
Gâh geyer gâh sallanır
Hep kırar belimizi

Le yar le yar le yar le yar
Le yar le yar le yar

Kara çadır var benim
Yüzüğüm var dar benim
Bu Urfa'nın içinde
Kara gözlü yar benim

Nakarat

Kara çadır kıldandır
Yar yanağı güldendir
On iki gonca sevdim
Her biri bir güldendir

Nakarat

Çadırı beş direkli
Yarım çatal yürekli
El edip çağırıydım
Çıkılmaz beyaz bilekli

Nakarat

*Kaynak: Bakır Yurtsever
Derleyen: Muzaffer Sarısözen*

TANBURAM REBAP OLDU

Tanburam rebap oldu
Ciğerim kebap oldu *vay*
İstedim vermediler
Bir zalim sebep oldu

*Aman aman aman aman
Aman aman aman aman can sana heyran
Aman aman aman aman
Aman aman aman aman can sana kurban*

Ördek suya dal da gel
Yardan haber al da gel
Eğer o yar gelmezse
Tut kolundan al da gel

Nakarat

Yeşildir başın ördek
Karadır kaşın ördek
Çift gittin tek mi geldin
Hani yoldaşın ördek

Nakarat

Ördek göllerde olur
Şahin çöllerde olur
Yarı gurbette gezenin
Gözü yollarda olur

Nakarat

Kaynak: M. Çelikkanat - A. Alhas, İ. Tatlı

Derleyen: Mehmet Özbek

EVLERİNİN ÖNÜ YOLDUR YOLAKTIR

Evlerinin önü yoldur yolaktır
Başımızda dönen dektir dolaptır
Ellerin huriyse benim melektir
Ben yârime neler neler alayım

*Ben yârime neler neler alayım
Ben yarime ipek mendil alayım
Darılmışsa gidip hatrın sorayım
Ayrılığa yoktur benim dayağım*

Evlerinin önü kahve dibegi
Dibege vurdukça oynar yüreği
Ne sen gelin oldun ne ben güvegi
Ben yârime neler neler alaydım

*Ben yârime neler neler alayım
Ben yârime ipek mendil alayım
Darılmışsa gidip hatrın sorayım
Ayrılığa yoktur benim dayağım*

Evlerinin önü bulgur sokusu
Yel estikçe gelir yârin kokusu
Yârim küçüktür cilve kutusu
Ben yârime neler neler alayım

Nakarat

BEŞİRİ HOYRAT (Gezintili)

Gül düğümü
Çözülmez gül düğümü
Ben yardan ayrılalı
Kim gördü güldüğümü

Yar dayansın
Sineme yar dayansın
Ben düştüm aşk oduna
Tutuşsun yar da yansın

Kaynak: Hamdi Polatođlu

Derleyen: Mustafa Hoşsu

URFA'YA PAŞA GELDİ

Urfa'ya paşa geldi anam

Urfa'ya paşa geldi

Halka temaşa geldi anam

Halka temaşa geldi

Bir elim yar kolunda anam

Bir elim yar kolunda

Bir elim boşa geldi anam

Bir elim boşa geldi

Hani mendilim hani anam

Hani mendilim hani

Durmaz parmağın kanı anam

Durmaz parmağın kanı

Benim sevdiğim sensin anam

Benim sevdiğim sensin

Senin sevdiğin hanı anam

Senin sevdiğin hanı

Urfa Urfa içinde anam

Urfa Urfa içinde

Kavruldum yağ içinde anam

Kavruldum yağ içinde

Ellerin yarı gelmiş anam

Ellerin yarı gelmiş

Benimki yok içinde anam

Benimki yok içinde

Nakarat

GİDİYORUM AĞLAMA

Gidiyorum ağlama
Karaları bağlama
Saçlarından bir tel ver
Merhem olsun yarama

*Gel yanıma yanıma
Seni saram canıma
Saçlarından bir tel ver
İlaç olsun yarama*

Ben bir keklik olaydım
Yollarına konaydım
Giden gelen yolcudan
Sevdiğimi soraydım

*Gel yanıma yanıma
Seni saram canıma
Saçlarından bir tel ver
İlaç olsun yarama*

Bir yaralı dağlıyam
Bahçalıyam bağılyam
Ben senden ayrılalı
Ciğerden yaralıyam

*Gel yanıma yanıma
Seni saram canıma
Saçlarından bir tel ver*

İlaç olsun yarama

Söz-Müzik: Abdullah Balak

SEHERDE UYANASAN (Ağlatma Gülüm Yeter)

Seherde uyanasan
Benim kimin yanasan
Yaralı bülbül kimın
Daldan dala konasan

*Ağlatma gülüm yeter
Sızlatma gülüm yeter
Bana çok çektirdin sen
Çekmek ölümden beter*

Urfa'da açtı bağlar
Bülbül gül için ağlar
Beni zencir zapt etmez
Vefalı bir yâr bağlar

*Ağlatma gülüm yeter
Sızlatma gülüm yeter
Bana çok çektirdin sen
Çekmek ölümden beter*

Kalemi kaşta koydun
Gözümü yaşta koydun
Sen seni bir yan ettin
Beni ataşta koydun

Nakarat

BİR KIZ GÖRDÜM KARALI (FADİLE)

Bir kız gördüm karalı
Sordum aslı Urfalı vay le le
O günden lo bugüne
Kardaş göynüm yaralı vay le le

Fadile le fadile
Derdiden düştüm dile
Aşkidan çektim çile

Yanağı alma aldır
Endamı selvi daldır
Ne hastayam ne sağam
Sevda mıdır ne haldır

Fadile le Fadile
Derdiden düştüm dile
Aşkıydan çektim çile

Aparın beni yara
Düşmüşem âhü zâra
Koy bir gün yüzün görem
Çeksinler beni dara

Nakarat

Kaynak: Sadun elik
Derleyen: Mehmet zbek

BU PINAR EŞME PINAR

Bu pınar eşme pınar
Yaramı deşme pınar
Yar yanıma gelende
Su ver söyleşme pınar

Vay bana hele hele bana
Ben de kurbanam sana
Ben de hayranam sana

Bu gece buralıyam
Ne bahtı karalıyam
El beni âşık sanar
Yürekten yaralıyam

Vay bana hele hele bana
Ben de kurbanam sana
Ben de hayranam sana

Söz: Anonim

Kaynak: Seyfettin Sucu

ACEM HOYRAT (Gezintili)

Ah... Muradı böyle

Akar gider *kardaş* muradı böyle

Ah... Ben derdimi felekten sordum

Felek dedi *kardaş bu derdin* muradı böyle

Ah... Gül idim *kardaş* fidan oldum

El kahrını *kibar* yudan oldum

Gündüzler heyalımda

Geceler *şirin olan* uykumdan oldum

Yeri *aşam* yeri yeri

Yeri *paşam* yeri yeri

Ardıy sıra gelim ölüm oy oy

Kaynak: Yöre Ekibi

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

URFALİYAM EZELDEN

Urfalıyam Ezelden
Göynüm geçmez güzelden
Göynümün gözü çıksın
Sevmeseydim ezelden

*Anam olasan ömer
Babam olasan Ömer
Bensiz kalasan Ömer
Yetim olasan Ömer*

Urfa bir yana düşer
Zülûf gerdana düşer
Bu nasıl baş bağlamak
Her gün bir yana düşer

*Anam olasan ömer
Babam olasan Ömer
Bensiz kalasan Ömer
Yetim olasan Ömer*

Dağlardan akan seller
Dökülmüş sırma teller
Yüreğin taştan mıdır?
Bana acıyor eller

Nakarat

LEBLEBİ KOYDUM TASA (Çakmak Çakmağa Geldim)

Leblebi koydum tasa
El vurdum basa basa
Her yerini beğendim
Birazcık boydan kısa

*Çakmak çakmağa geldim
Kına yakmağa geldim
Ayşe dayze ağlama
Kızın almağa geldim*

Bahçanızda gül var mı?
Gül dibinde yer var mı?
Bu gece buralıyam
Yatağında yer var mı?

*Çakmak çakmağa geldim
Kına yakmağa geldim
Ayşe dayze ağlama
Kızın almağa geldim*

Evlerinde var kilim
Lal olsun benim dilim
Büyüğünü everdim
Küçüğe Allah Kerim
Nakarat

Kaynak: Hamza Şenses

Derleyen: Nida Tüfekçi

DİYARBEKİR BU MUDUR?

Diyarbakir bu mudur elleri kınalı
Desti dolu su mudur gözleri sürmeli
Gettin ki tez gelesin elleri kınalı
Tez geldiğin bu mudur gözleri sürmeli

Diyarbakir dört köşe elleri kınalı
İçinde billur şüşe gözleri sürmeli
Beni yardım edenin elleri kınalı
Evine şivan düşe gözleri sürmeli

Söz: Hulusi Kılıçaslan

Müzik: Mehmet Delioğlu

ÇİĞKÖFTE BAŞIM TACI

Çiğköfte başım tacı
Ayran onun ilacı
Tez yoğur gelin bacı
İlle de canım çiğköfte
Allı yeşilli köfte

Çiğköfteyi yoğuran
Kimdir seni doğuran
Bol ayran taze soğan
İlle de canım çiğköfte
Canım ister çiğköfte

Kavaklar uzun uzun
Yaprağı düzüm düzüm
Ev sahibi iki gözüm
Hani bize çiğköfte
Canım ister çiğköfte

Çiğköfte dağa kaçtı
Ayran ardına düştü
Çok yedim karnım şişti
Gene de yerim çiğköfte
Allı yeşilli köfte

Çiğköfteyi yoğuran
Kimdir seni doğuran
Bol ayran taze soğan
İlle de canım çiğköfte
Canım ister çiğköfte

EVLERİNİN ÖNÜ DARDIR GEÇİLMEZ (Cumbullu)

Evlerinin önü dardır geçilmez
Suları soğuktur (anam) bir tas içilmez
Anadan geçilir yardım geçilmez
Cumbullu cumbullu aslanım aslan

*Cumbullu cumbullu aslan cumbullu
Cumbulluya diktirmişem her yanı pullu*

Evlerinin önü kahve dibeği
Dibeğe vurdukça (anam) oynar yüreği
Ne sen gelin oldun ne ben güveyi
Cumbullu cumbullu aslanım aslan

*Cumbullu cumbullu aslan cumbullu
Cumbulluya diktirmişem her yanı pullu*

Evlerinin önü üç ağaç mışmış
Yar beni bırakmış (anam) ellere düşmüş
Düşer ise düşsün canım sağ olsun
Sanki kunduramdan bir çivi düşmüş

*Cumbullu cumbullu aslan cumbullu
Cumbulluya diktirmişem her yanı pullu*

Kaynak: Abdurrahman İnan (Kepekçi)

SİVEREK ASMASIYAM

Siverek asmasıyam
Sümerin basmasıyam
Ane doktor getirme
O yârin hastasıyam

*Le gıde ğeydoke
Şirine şemamoke
Bejnate zırawe
Mina şitle tü'üke*

Bu kala ne kaladır
Etrafı Kerbela'dır
Ölüm Allah'ın emri
Ayrılık ne beladır

*Le gıde ğeydoke
Şirine şemamoke
Bejnate zırawe
Mina şitle tü'üke*

Çağırdım sen gelesen
Saçıydan tel veresen
Yaramı saramadım
Belki derman olasan

KARA ÜZÜM HABBESİ

Kara üzüm habbesi *le le le le canım*
Gönlüm sevmez herkesi *esmer sen güzelsin*
Olursa o kız olsun *le le le le canım*
Esmerler hovardası *esmer sen güzelsin*

Gelme biye küstüm siye
Bir öpücük vermedin
Vallah huylandım siye

Çitin ucu bendedir *le le le le canım*
Bir ucu bedendedir *esmer sen güzelsin*
El bilir âlem bilir *le le le le canım*
Benim göynüm sendedir *esmersin güzelsin*

Gelme biye küstüm siye
Bir öpücük vermedin
Vallah huylandım siye

Kalk gıdağ böylesine *le le le le canım*
Garipler mahlesine *esmer sen güzelsin*
Orda bir garip ölmüş *le le le le canım*
Kalkın gıdağ yasına *esmersin güzelsin*

Gelme biye küstüm siye
Bir öpücük vermedin
Vallah huylandım siye

‹ HİCAZ ›

HİCAZ GEZİNTİ (Enstrümantal)

-----0-----

Kaynak: Mehmet Toptan

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

BÜLBÜLÜN GÖGSÜ AL OLUR

Bülbülün göğsü al olur ah
Gerdanda çifte hal olur (aman)
Bülbül on bir ay lal olur ah

Gül açılmış gülfama gel, gel aman
Bu meclisi irfana gel, gel aman

Bülbül küçücek bir kuştur ah
Seher ötüşü ne hoştur (aman)
Bülbül on bir ay sarhoştur ah

Gül açılmış gülfama gel, gel aman
Bu meclisi irfana gel, gel aman

Bülbül daldan dala seker ah
Gözyaşların güle döker (aman)
Bülbül on bir ay ah çeker ah

Gül açılmış gülfama gel, gel aman
Bu meclisi irfana gel, gel aman

Kaynak: Cemil Cankat

Derleyen: Muzaffer Sarisözen

URFA'NIN ETRAFI DUMANLI DAĞLAR

Urfanın etrafı dumanlı dağlar (*aman aman*)
Ciğirim yanıyor aney gözlerim ağlar
Benim zalim derdim cihanı yakar (*aman aman*)

Gezme ceylan bu dağlarda seni avlarlar
Anaydan babaydan yârdan ayrı koyarlar

Urfa dağlarında gezer bir ceylan (*aman aman*)
Yavrusunu kaybetmiş ağlıyor yaman
Yavrumun derdine bulmadım derman (*aman aman*)

Gezme ceylan bu dağlarda seni avlarlar
Anaydan babaydan yârdan ayrı koyarlar

Ceylan senin gibi yüreğim yara (*aman aman*)
Cihanda derdime aney bulmadım çâre
Kimselerim yoktur söylesin yâre (*aman aman*)

Nakarat

AHU GÖZLÜM GENE SENDEN AYRIYAM

Ahu gözlüm gene senden ayırıyam
Daştan daşa başım vurup ağlıyam
Dertli başa gelen hasret çekilir,
çekilir, çekilir vay vay
Gene her gün efkârlıyam gamlıyam,
gamlıyam, gamlıyam vay vay

Felek koymaz gidem yâri arıyam
Gelen giden yolculardan soruyam
Ne talihsiz başım var ki gurbette,
gurbette, gurbette vay vay
Gene her gün efkârlıyam gamlıyam,
gamlıyam, gamlıyam vay vay

Doğan der ki eyvah diye yara yan
Mevlam büyük bulur elbet arayan
Yar aşkına, yar uğruna yanıyam,
yanıyam, yanıyam vay vay
Gene her gün efkârlıyam gamlıyam,
gamlıyam, gamlıyam vay vay

*Kaynak: Mehmet Türkođlu
Derleyen: Muzaffer Sarisözen*

TILFINDIR HASTAHANE KARŞIMA KARŞI

Tılfıdır hastahane karşıma karşı
Zalım düşmanların bomba ataşı
Urfa çetelerinin süngü takışı

*Di yeri yeri kumandanlar yeri
Çetelerin gidiyor dönmüyor geri*

Şişkonun damından atladım geldim
Cephanem döküldü topladım geldim
Hain düşmanları hakladım geldim

*Di yeri yeri kumandanlar yeri
Çetelerin gidiyor dönmüyor geri*

Kolumu salladım toplar oynadı
Karadaş içinde asker kaydadı
Yaşasın Urfalılar teslim olmadı

*Di yeri yeri kumandanlar yeri
Çetelerin gidiyor dönmüyor geri*

Söz: Muhammed Lütfi Okumuş

Müzik: Anonim

HİCAZ GAZEL

Nice bu hasret-i dildâr ile giryân olayım

Yanayım âteş-i aşkın ile büryân olayım

Görmedim gül yüzünü ah ü figân etmedeyim

Akıtıp gözyaşımı derd ile nalân olayım

Kapladı bu nar-ı firkat cism-i gam-âlûdemi

Korkarım haşre kadar böylece Sûzân olayım

Sevdiğim rahmet yeter incitme artık kalbimi

Ger dilersen Yusuf-âsâ bend-i zindan olayım

Lütfi'yim bülbül gibi gülşende feryâd eylerim

Vuslat-ı yâr ile ancak şâd û handân olayım

Kaynak: Ahmet Uzungöl

Derleyen: Mehmet Özbek

BEN BİR YAKUP İDİM

Ben bir Yakup idim kendi halımda *yar yar yar*
Mevlâmın kelamı vardır dilimde
Kaybettim Yusuf'u Kenan elinde *yar yar yar*

Ağlar Yakup ağlar Yusuf'um diye
Getti de gelmedi vah yavrum diye

Yusuf'um hocada okumaz oldu *yar yar yar*
O'nun bülbül dili şakımaz oldu
Alnındaki nûru berk urmaz oldu *yar yar yar*

Nakarat

Bir bezirgân geldi üç aylık yoldan *yar yar yar*
Çıkarttı Yusuf'u kırk arşın kuy(u)dan
Kerem kâni kıldı Mısır'a sultan *yar yar yar*

Nakarat

Yusuf'u götürdüler ölüm kastına
Attılar kuyuya başı üstüne
İhlas ile çıktı suyun üstüne

Nakarat

Cem olup geldiler Kenan'ın kurdu
Biz yemedik diye içtiler andı
Yakub'un feryadı arşa dayandı

Nakarat

*Kaynak: Mahmut Güzelgöz
Derleyen: Mehmet Özbek*

ALAYDIM ELİN ELİME

Alaydım elin elime
Varaydım Urfa eline
Merhamet eyle halime

*Kurbanın olam yâr senin
Hayranın olam yâr senin*

Başına örtmüş vâlâlar
Yüreğim başı yaralar
Korkaram seni alalar

*Kurbanın olam yâr senin
Hayranın olam yâr senin*

Başına örtmüş kırmızı
Göğsüne takmış nergizi
Sevdiğim Urfalı kızı

*Kurbanın olam yâr senin
Hayranın olam yâr senin*

Kaynak: Bakır Yurtsever
Derleyen: Muzaffer Sarısözen

GARİP BİR KUŞTU GÖNLÜM

Garip bir kuştu gönlüm (Yâr)
Elimden uçtu gönlüm
Saçının tellerine (loy)
Takıldı düştü gönlüm

Aman aman aman
Halim yaman vay

Beklerem erken seni (Yâr)
Güller açarken seni
Gel gidelim bahçeye (loy)
Sen gül kokla, ben seni

Aman aman aman
Halim yaman hey

Suya düştü gülümüz (Yâr)
Ötmüyor bülbülümüz
Bir kuru sevda yüzünden (loy)
Zaya getti ömrümüz

Aman aman aman
Halim yaman hey

Kaynak: Cemil Cankat

Derleyen: Muzaffer Sarisözen

BAĞDA GÜLLER AÇIYOR

Bağda güller açıyor
Gülüm benden kaçıyor
Gülüm harmanı gezer
Ah yüreğimde açıyor

*Aman aman bağda gül
Şakır şakır bağda gül
Birazıcık beriye
Harmanlıktan geriye*

Bağda gülün sarısı
Geçti ömrün yarısı
Yirmisine varmadan
Oldu yolun yarısı

*Aman aman bağda gül
Şakır şakır bağda gül
Birazıcık beriye
Harmanlıktan geriye*

Bağda gülüm destedir
Bugün gönlüm hastadır
Dünya güzelle dolsa
Benim gönlüm yastadır

Nakarat

Söz-Müzik: Anonim

MESNEVİ HOYRAT

Urfalıyam ağam ben
Her derde ortağam ben
Yârime haber edin
Ölmemişem sağam ben

*Nazlının elinden, güzelin elinden
Nasil edim, nere gidim oy oy...*

Kaynak: Mahmut Güzelgöz

Derleyen: Mehmet Özbek

KALANIN ARDINDA EKERLER KÜNCÜ

Kal'anın ardında ekerler küncü
Ekerler biçerler bir avuç inci
Yar bana göndermiş ayva turuncu

*Kalmıya kalmıya ahım kalmıya
Beni yardan eden mıraz almaya*

Kal'anın ardında ekerler darı
Ekerler biçerler yarı ba yarı
Yâr bana göndermiş ayvaynan narı

*Kalmıya kalmıya ahım kalmıya
Beni yardan eden mıraz almaya*

Kal'anın ardında daş ben olaydım
Gelene geçene yoldaş olaydım
Bacısı gözele kardaş olaydım

*Kalmıya kalmıya ahım kalmıya
Beni yardan eden mıraz almaya*

GECELER YÂRİM OLDU

Geceler yârim oldu *aman aman garibem*
Ağlamak kârım oldu *aman aman garibem*
Her dertten yıkılmazdım *aman aman garibem*
Sebebim zalim oldu *aman aman garibem*

Bayram gelmiş neyime *aman aman garibem*
Kan damlar yüreğime *aman aman garibem*
Yaralarım sızlıyor *aman aman garibem*
Doktor benim neyime *aman aman garibem*

Söz-Müzik: Şükriü Çadırıcı
Derleyen: Muzaffer Sarisözen

SEHER OLDU VAKTOLDU

Seher oldu vakt oldu
Sinem yâre taht oldu
Ötün bülbüller ötün
Yâr gelecek vakt oldu

Seherlerde uyan yâr
Bağrıma kan koyan yâr
Evvel böyle değildin
El sözüne uyan yâr

Seher sabahtır yârim
Gamzen kadehtir yârim
Bülbüller figan eyler
Uyan sabahtır yârim

Kaynak: Tahir Oturan (Mukim Tahir)

Derleyen: Mehmet Özbek

KAPUYI ÇALAN KİMDİR

Kapuyı çalan kimdir
Aç bahım gelen kimdir
Yaram derine düştü
Belki gelen hekimdir

*Koy desinler desinler
O dilleri yesinler
Halepli bahçasında
Nesimem oynar desinler
Feridem oynar desinler*

Liverimin kaytanı
Sen geldin ağam (dostum) hanı
Yüzden seven çoğ olur
Candan sevenim hanı

*Koy desinler desinler
O dilleri yesinler
Halepli bahçasında
Nesimem oynar desinler
Feridem oynar desinler*

NEMRUD'UN KIZI

Karalsın bahtın yıkılsın tahtın
Yalvardım yakardım yol bulamadım
Ah doğmasaydım kara yazım
Evirdim çevirdim yaranamadım
Âyandır halım

*Ocağım söndü nasıl belâdır
Bırakıp gitti bu ne devrandır
Dünya gözümde sanki yalandır
Allah'tan bulasan*

*Ocağım söndü nasıl belâdır
Bırakıp gitti bu ne devrandır
Dünya gözümde Kerbelâ'dır
Allah'tan bulasan*

Nemrud'un kızı yandırdı bizi
Çarptı sillesini felek misali
Sil yazımızı kurtar bizi
Çarptı sillesini felek misali
Mevla'm gör bizi

Nakarat

Kaynak: Hilmi Ersoy

Derleyen: Muzaffer Sarisözen

HARMAN YERİ SÜRSELER

Harman yeri sürseler, *oy sanem vay sanem*
Yerine gül ekseler, *esmer kaday ben alım*
Bahtlı kız başına, *oy sanem oy sanem*
Sevdiğine verseler, *esmer kaday ben alım*

Harman yeri yaş yeri, *oy senem vay sanem*
Yavaş yeri hoş yeri, *esmer kaday ben alım*
Gel beraber gezelim, *oy sanem vay sanem*
Sevdiğim gitme geri, *esmer kaday ben alım*

Kaynak: Mehmet Özbek

İKİ DAĞIN ARASINDA KALMIŞAM

İki dağın arasında kalmışam
Bülbül kimin daldan dala konmuşam
oy oy konmuşam oy
Ne gün görüp ne de mıraz almışam

Ana beni bu zalımlar vurdular oy vurdular oy
Vurdular da al kanlara koydular oy koydular oy

Mezar arasında harman olur mu?
Kama yarasına derman olur mu *oy olur mu oy*
Osman'ı vuran da derman olur mu?

Ana beni bu zalımlar vurdular oy vurdular oy
Vurdular da al kanlara koydular oy koydular oy

Yıkılır mı hastahane binası
Sağalır mı Genç Osman'ın yarası *oy oy yarası oy*
Sende kama bende sevda yarası

Ana beni bu zalımlar vurdular oy vurdular oy
Vurdular da al kanlara koydular oy koydular oy

Kaynak: Bedir Çağlayan

Derleyen: Ahmet Yamacı

URFALİYAM EZELDEN (Ağam Çiğköfte Oldu)

Urfalıyam ezelden
Göynüm geçmez güzelden
Göynümün gözü çıksın loy
Sevmeseydim ezelden

*Ağam çiğ köfte oldu
Paşam ayranlar doldu
Vur sazının teline loy
Bilmem siye ne oldu*

Urfa Urfa överler
Güzelleri severler
Bizde adet böyledir
Hem çalar hem söylerler

*Ağam çiğ köfte oldu
Paşam ayranlar doldu
Vur sazının teline loy
Bilmem siye ne oldu*

Söz-Müzik: Anonim

İSFAHAN HOYRAT

Sen gidersen seni kimden soram yar
Siyah zülfün mah yüzüne örem yar
Hasret kaldım gül yüzünü görem yar
Dağlar aman çöller aman kaderime (*aman*)⁴

Ölüm neni gülüm neni
Beşikte belenim nenni nenni

MEKTUBU GELMEZ YÂRİN

Mektubu gelmez yârin
Ah çektim derin derin
Allah aşkına olsun
Yârimi bana verin

*Oy nedem nedem nedem
Yar nedem nedem nedem
Beni derde düşürdü
Dermana nere (kime) gidem*

Çok erken aşka düştüm
Aşk değil derde düştüm
Sanki bu dert yetmezmiş
Birde dillere düştüm

*Oy nedem nedem nedem
Yar nedem nedem nedem
Beni derde düşürdü
Dermana nere (kime) gidem*

Söz-Müzik: İbrahim Özkan

**YAR UZAKTA GÖZÜM GÖRMEZ
(Kınıfır bed renk olur)**

Yar uzakta gözüm görmez *gülüm aman*
Uzatıram elim yetmez
Hasretini çektiğime
Sözlerim çok çok çok dilim dönmez

Kınıfır bed renk olur
Aşka düşen deng olur
İsterem başıya gele
Göresen ne renk olur

Kan gelir her gözyaşımından *gülüm aman*
Ne çektim cahil başımdan
Tutacak dalım kalmadı
Ağlaram can *can can can* ataşından

Kınıfır bed renk olur
Aşka düşen deng olur
İsterem başıya gele
Göresen ne renk olur

Söz-Müzik: Abdullah Balak

DAĞIDIR YAR DAĞIDIR

Dağdır yar dağdır
Sinemde yar dağdır
Başımda ğam yuvası
Dağıtsa yar dağdır

*Aklım baştan alıpsan
Beni derde salıpsan
Aşk oduyla yakıpsan
Gel benim şehlâ gözlüm*

Gül benzim sararıptı
Talihim kararıptı
Bir parça aklım vardı
Onu da yar alıptı

Nakarat

Urfalıyam yorgunam
Göller gibi durgunam
O şehla gözleriye
Çok ezelden vurgunam

Nakarat

GÜL YÜZÜN DÖNME BENDEN

Gül yüzün dönme benden
Ölürüm geçmem senden
Kapına kul olayım
Selamın kesme benden

Aman aman aman aman
Ölürüm ayırlamam

Ağlarım ben gülemem
Gözyaşımı silemem
Verin benim yârimi
Başka bir şey dilemem

Aman aman aman aman
Ölürüm ayırlamam

Gül dikeyim bağlara
Sarılsın yapraklara
Kurban olayım yârim
Bastığın topraklara

Aman aman aman aman
Ölürüm ayırlamam

Söz-Müzik: Şükriü Çadırıcı
Derleyen: Muzaffer Sarisözen

SEHERDE İNDİM BEN BAĞA

Seherde indim ben bağa
Güller sarılmış yaprağa
Muradını almayanlar
Nasıl girecek toprağa

*Aman aman aman aman
Ölürüm ben ayrılamam*

Bülbülleri har ağlatır
Âşıkları yâr ağlatır
Ben feleğe neylemişim
Beni her seher ağlatır

*Aman aman aman aman
Ölürüm ben ayrılamam*

*Kaynak: Mahmut Güzelgöz-Bakır Yurtsever
Derleyen: Muzaffer Sarısözen*

EL ZANNEDER BEN DELİYEM

El zanneder ben deliyem *aman aman*
Dost bağının bülbülüym
Ben o yarın meftunuyam *aman aman*

*Gönül sabreyle sabreyle
Mevlâ'nın muradı böyle*

Gül idim sarardım soldum *aman aman*
Yana yana ben kül oldum
Dermansız derde düş oldum *aman aman*

*Gönül sabreyle sabreyle
Mevlâ'nın muradı böyle*

Kaynak: Mustafa Savaş

Derleyen: Mehmet Özbek

KARAKÖPRÜ NARLIKTIR

Karaköprü narlıktır *le havar dile dile ley dile le le*
Güzellik bir varlıktır *le öldüm dile dile le diley le le*
Şal aba geyinenler *le havar dile dile le dile le le*
Sevdiğine lâyıktır *le öldüm dile dile le dile le le*

Dağlara lale düştü *le havar dile dile le dile le le*
Güle velvele düştü *le öldüm dile dile le diley le le*
Öldüğüme acımam *le havar dile dile le dile le le*
Yâr elden ele düştü *le öldüm dile dile le dile le le*

Kala altı mağara *le havar dile dile le dile le le*
İpek serdim darağa *le öldüm dile dile le diley le le*
Ben dedim yakın olsun *le havar dile dile le dile le le*
Felek saldı ırağa *le öldüm dile dile le dile le le*

‹ SEGAH-HÜZZAM ›

Kaynak: Bedirhan Kırmızı

Derleyen: Ahmet Yamacı

AL YEŞİL DÖKÜN ANALAR MEZAR TAŞIMA

Al yeşil dökün analar mezar daşıma
Gelen ağlar giden ağlar ah bu genç yaşıma
Bu gençlikte neler geldi benim başıma
Gelen ağlar fiğan eder bu genç yaşıma

Kuloğlu'ya mahşere dek bin rahmet olsun
Ciğerimden vurdular beni tabip ne yapsın
Potin ayağымda i'gal başımda kalsın
Ciğerimden vurdular beni tabip ne yapsın

Kaynak: Bedirhan Kırmızı-A. Yılmaztaş

Derleyen: Yavuz Tapucu

HAYATLARI DEĞİRMİ (Eşref)

Hayatları değirmi
Şu gelen yâr değil mi
Sakıplardan üç güzel
Biri Eşref değil mi

Aman Eşref canım Eşref
Aman Eşref malım Eşref
Uykudan oyattın beni
Kana boyattın beni

Gele mi yâr gele mi
Yar yanına gele mi
Seni sevdim seveli
Oldum yürek veremi

Aman Eşref canım Eşref
Aman Eşref malım Eşref
Uykudan oyattın beni
Kana boyattın beni

Hayatlarında durdum
Aradım yâri buldum
Eğildim ki öpeyim
Yâri uykuda buldum

Aman Eşref canım Eşref
Aman Eşref malım Eşref
Uykudan oyattın beni
Kana boyattın beni

Kaynak: Mehmet Şengül

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

KALALIYAM KALALI

Kalalıyam kalalı *yar yar yar yar yar kurban*
Başı yeşil vâlâlı *emmim oğlu dayım oğlu dayzam oğlu*
Dermansız derde düştüm *yar yar yar yar yar kurban*
Sana gönül vereli *emmim oğlu dayım oğlu bibim oğlu*

Kaladan endim yayan *yar yar yar yar yar kurban*
Marhamam dolu payam *emmim oğlu dayım oğlu*
dayzam oğlu
Hangi yoldan gelirsen *yar yar yar yar yar kurban*
O yola kurban olam *emmim oğlu dayım oğlu bibim oğlu*

Kaladan endim eniş *yar yar yar yar yar kurban*
Marhamam dolu yemiş *emmim oğlu dayım oğlu*
dayzam oğlu
Yara saldım yememiş *yar yar yar yar yar kurban*
Gendisi gelsin demiş *emmim oğlu dayım oğlu bibim oğlu*

Kaladan endim düze *yar yar yar yar yar kurban*
Su bağladım nergize *emmim oğlu dayım oğlu dayzam*
oğlu
Yedi yıl hizmet ettim *yar yar yar yar yar kurban*
Elâ gözlü bir kıza *emmim oğlu dayım oğlu bibim oğlu*

ÇAĞIRDIM BAĞ İÇİNDE

Çağırdım bağ içinde
Kavruldum yağ içinde
Âlem bayrama çıkmış (2)
Ben kaldım dağ içinde

*Şu Urfa'ma gideyim
Kardaşımı göreyim
Feleğe gücüm yetmez
Kime şikat edeyim*

Apar beni bend'e vur
Zülfüne kemende vur
Beni felek vuruptur (2)
Esirgeme sen de vur

Nakarat

Çağırdım çağlar oldu
Didem kan ağlar oldu
Bir gözelin aşkından (2)
Gezdiğim dağlar oldu

Nakarat

AĞE HOŞ GELDİ

Ağе hoş geldi
Eliy boş geldi
Kafay hoş değil
Sen serhoş geldi

Ağе merhaba
Sırtida aba
Çok içenlerin
Sonu haraba

*Olmadı böyle
İçmişsen gene
Avrat boşamak kolaydır
Vallahi ergene*

*Ağе hoş geldi
Eliy boş geldi
Kafay hoş değil
Sen serhoş geldi*

Ağе gel böyle
Derdini söyle
İçmah çare mi?
Düşmüşsen dile

Nakarat

Söz: Anonim

Kaynak: Seyfettin Sucu

MUHALİF HOYRATI (IRAK HOYRATI)

Baba böğün

Ayrıldım özleriyden

O şirin sözleriyden sözleriyden

Bilseydim ayrılık var

Öperdim gözleriyden gözleriyden

Gel gel gel gel

Evimi yıkanım gel gel

Belimi bükenim gel gel gel

Belin bükülsün oyyy...

Baba böğün

Gel beni bir hâl eyle

Kes dilimi lal eyle *lal eyle*

Aramıza dağlar girdi

Hakkını helâl eyle *helal eyle*

GELMİŞİDİK ARKADAŞIN TOYUNA (Damlarda Zılgıt Sesi)

Gelmişidik arkadaşın toyuna
Marhamanan tutuştular oyuna
Diz çökmüştü bakamadım boyuna

Damlarda zılgıt sesi
Hayatta hoyrat sesi
Dedi kapıda kulam
Düğünün koptu sesi

Davul zurna ile göynüm bezenir
Sadık olan yiğidine gözenir
Bütün şenik sanki siye özenir

Damlarda zılgıt sesi
Hayatta hoyrat sesi
Dedi kapıda kulam
Düğünün koptu sesi

Akşam oldu bürüklenip savuşsam
Kırk düğmeye ilmik olsam kavuşsam
Marhamaynan selam verip konuşsam

Damlarda zılgıt sesi
Hayatta hoyrat sesi
Dedi kapıda kulam
Düğünün koptu sesi

TÜFENG ALDIM ÇIKTIM KEKLİK AVINA (Pala Remzi)

Tüfeng aldım çıktım keklük avına
Ta Urfa'dan geldim Botan çayına
Aşiretler bir yiğidi metheder
Pala Remzi derler onun namına
Vay vay vay vay Remzi

Âlem Remzi'den razı
Sordum namın verdiler
Pala Remzi dediler
Pala bıyığı değil
Yüreğidir dediler
Yüreğidir dediler

Remzi yücelerden çıkıp bakarmış
Arasına İlhanına uğrarmış
Mevla tek hükümdar, O'dur var eden
Varıp görün ne yürekler yaratmış
Vay vay vay vay Remzi

Âleme bir gül gerek
Yiğitlere pir gerek
Menzile varmak için
Remzi'yi bilmek gerek

Kaynak: Mehmet Gençkol

Derleyen: Ankara Devlet Konservatuarı

İNDİM HAVUZ BAŞINA GİDEMEM BEN GELEMEM BEN

İndim havuz başına
Bir kız çıktı karşıma
Sevda nedir bilmezdim
O getirdi başıma

*Gidemem ben gelemem ben
Her güzele gönül veremem ben
Aç kolların sar boynuma
Üşüdüm üşüdüm saramam ben*

Ben bir bülbül olaydım
Yol üstünde konaydım
Gelen giden yolculardan
Ben yârimi soraydım

*Gidemem ben gelemem ben
Her güzele gönül veremem ben
Aç kolların sar boynuma
Üşüdüm üşüdüm saramam ben*

Havuz başında burma
Çapkın karşımda durma
Kırpıkların ok olmuş
Yeter kalbime vurma

Nakarat

‹ RAST-MAHUR-ÇARGÂH-NİKRİZ ›

Kaynak: Mukim Tahir

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

GÜVERCİN VURDUM KAHMAZ

Güvercin vurdım kalkmaz

Uy nola, uy nola, uy nola nola nola

Kanı göl olmuş akmaz.

Uy havar uy havar,

Zülûf gerdanı kapar

Sen bize gelsey ne var

Ben bu derde düşeli

Uy nola, uy nola, uy nola nola nola

Kimse yüzüme bakmaz.

Uy havar uy havar,

Zülûf gerdanı kapar

Sen bize gelsey ne var

Evler göçe göç oldu

Uy nola, uy nola, uy nola nola nola

İki derdim üç oldu.

Nakarat

Ben Sevdim emek verdim

Uy nola, uy nola, uy nola nola nola

Emeklerim heç oldu.

Nakarat

Kaynak: Mahmut Güzelgöz

Derleyen: Halil Altıngöz

İSTANBUL'UN BEYOĞLU'NDA ÇEVİRDİLER YOLUMU

İstanbul'un Beyoğlu'nda çevirdiler yolumu

Üç beş polis bir jandarma bağladılar kolumu

bağladılar kolumu

Aman polis canım polis perk bağlama kolumu

Vallah billâh ben tanıram adaletin yolunu

mahpushane yolunu

Hangi bir derdime yanam dağlar derdim var benim,

çöller deldim var benim

Başımı sevdaya salan bir ağabeyim var benim

bir paşa beyim var benim

Evlerinin önü anam kara üzüm asması

Beline kuşak kuşanmış o da acem basması

o da acem basması

Buralarda yar severler o da beyler yosması,

o da beyler yosması

Hangi bir derdime yanam dağlar derdim var benim,

çöller deldim var benim

Başımı sevdaya salan bir ağabeyim var benim

bir paşa beyim var benim

Kaynak: Mahmut Güzelgöz

Derleyen: Yaşar Doruk

URFAMIZIN DÖRT ETRAFI BAHÇALAR

Urfa'mızın dört etrafı bahçalar
Yâr oturmuş pencerede saz çalar
Senin için kazanmışam akçalar

*Yeni de duydum sevdalısın sevdalı
Kaşlar kara kirpiklerin belalı*

Urfa'mızın bahçaları bir sıra
Kara gözlüm gel çikalım kasıra
Şan verelim şu yirminci asıra

*Yeni de duydum sevdalısın sevdalı
Kaşlar kara kirpiklerin belalı*

Kaynak: Yöre Ekibi

KIRMIZI GÜL GONCASINI BAĞLARLAR DESTE

Kırmızı gül goncasını bağlarlar deste
Yar senin aşkıdan (anam) olmuşam hasta
Bir mektup yazdırdım aman o güzel dosta
Acep o mahmur gözlerin uyur mu şimdi

*Ah... Altın dişlim sırma saçlım
Kara gözlüm uyur mu şimdi*

Kırmızı gül goncasını bağlarlar sarı
Ben senin aşkıdan (anam) olmuşam zârı
Gece gelmez isen (anam) gündüz gel bari
Acep o mahmur gözlerin uyur mu şimdi

*Ah... Altın dişlim sırma saçlım
Kara gözlüm uyur mu şimdi*

Kaynak: Hamza Şenses

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

KESİK HOYRAT

Duman duman olmuş karşiki dağlar *oy...*

Çözölmüş siyenci (*anam*)³ bozulmuş bağlar *oy...*

Ya. . Bülbölün yatağı bahçalar bağlar *oy...*

Garibin yatağı (*anam*)³ kahveler hanlar *oy...*

Ya. . Hastanın halından ne bilir sağlar *oy...*

Döşek melûl mahzun (*anam*)³ yastık kan ağlar *oy...*

FELEK SEN NE FELEKSEN

Felek sen ne feleksen
Bağrım ettin elek sen
Aldın gül yüzlü yarı
Daha neme gereksen

*Elbet yüziim gülecek
Gözyaşlarım dinecek
Bu karanlık günlerim
Bir gün sonu gelecek*

*Ağla gözlerim
Sızla gözlerim
Ben felek vurgunuyam
Yanar gezerim*

Herkes bahtıyar felek
Talihi yâver felek
Bizi bir gün görmeden
Ettin ihtiyar felek

Nakarat

Feleğin bir günü var
Köşkünde düğünü var
Şükredelim bugüne
Bundan beter günü var

Nakarat

**URFALIDIR BENİM YAR
(Haticem)**

Urfalıdır benim yâr
Benzim sarı hulkum dar
Her gören halım sorar
Bilmez kalbimde ne var

*Haticem Haticem
Senden nasıl vazgeçem
Sensiz dünyada hiçem*

Karanfil şitil ettim
Yarama fitil ettim
Kaderimiz böyleymiş
Mevla'ma şükür ettim

*Haticem Haticem
Senden nasıl vazgeçem
Sensiz dünyada hiçem*

Kaşları karadandır
Hak bizi yaradandır
Arif olanlar bilir
Bu sözler neredendir

*Haticem Haticem
Senden nasıl vazgeçem
Sensiz dünyada hiçem*

Kaynak: Mahmut Güzelgöz

Derleyen: Yaşar Doruk

NAZLI YAR GELİYOR PINAR BAŞINDAN

Nazlı yâr geliyor pınar başından
Aman aman pınar başından
Güzel bakışın var şahin kuşundan
Gülüm aman şahin kuşundan
Kopardı gözyaşlarım ateş bağrımdan
Aman aman ateş bağrımdan
Sallan gel sevdiğim dağlar ardından
Gülüm aman çöller ardından

Nazlı yârdan ayrı düştüm ağlarım
Aman aman düştüm ağlarım
O yarın aşkından kara bağlarım
Gülüm aman kara bağlarım
Ötme bülbül ötme soldu dağlarım
Aman aman soldu dağlarım
Sallan gel sevdiğim dağlar ardından
Gülüm aman çöller ardından

‹ MUHAYYER (KÜRDİ) -TAHİR ›

Kaynak: Mukim Tahir

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

ÇAY İÇİNDE ADALAR

Çay içinde adalar
Sakî doldır bâdeler
Şirin canıma gelsin
Sana gelen kadalar

*Hele yâr yâr zalım yâr
Ayrılık var ölüm var
Uzak yoldan dönüm var*

Çay içinde eşme çok
Tabip yaram deşme çok
Ben dedim sen olasın
Biye göre aşna çok

*Hele yâr yâr zalım yâr
Ayrılık var ölüm var
Uzak yoldan dönüm var*

Çay içinde yarpızlar
Yüreğim başı sızlar
Bezenmiş suya gider
Allı yeşilli kızlar

Nakarat

Kaynak: Mahalli Topluluk

KAVAK KAVAKTAN UZUNDUR

Kavak kavaktan uzundur
Dibinde bir tiyek üzümdür
Yar benim iki de gözümdür

*Ben esirim kâkül yâre
Can kurban ol şivekâra
Ya leyli bir daha ya leyli
Ya leyli bir daha ya leyli
El ettin kandırdın beni
Göz ettin yandırdın beni*

Kavak kavaktan seslenir
Dibinde kumrular beslenir
Yar acep nerden seslenir

*Ben esirim kâkül yâre
Can kurban ol şivekâra
Ya leyli bir daha ya leyli
Ya leyli bir daha ya leyli
El ettin kandırdın beni
Göz ettin yandırdın beni*

Kaynak: Mustafa Savaş

Derleyen: Mehmet Özbek

YAYLALAR İÇİNDE ERZURUM YAYLA

Yaylalar içinde Erzurum yayla
Şehirler içinde aney Konya'dır Konya
Nezif'i vurdular Şen olsun dünya

*Ana düştüm ben bir ormana yol belli değil, iz belli değil
Beni vuran dostum aney düşmanım değil, düşmanım değil*

Nezif'in hircunda bir top alaca
Saraya getirdiler kanlı salaca
Asiyı gönderin getsin ilaca

*Ana düştüm ben bir ormana yol belli değil, iz belli değil
Beni vuran dostum aney düşmanım değil, düşmanım değil*

Nezif'in evleri hamama yakın
Geydirin, kuşadın boyuna bakın
Sağına soluna hamaylı takın

*Ana düştüm ben bir ormana yol belli değil, iz belli değil
Beni vuran dostum aney düşmanım değil, düşmanım değil*

Söz-Müzik: Anonim

İBRAHİMİ HOYRAT (Gezintili)

Yara benden
Ok senden yara benden
Yolçı yoliya kurban
Selam söyle yara benden

Aman aman aman aman...

Aman aman aman aman...

Kaynak: Bakır Yurtsever

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

DÖN BERİ DÖN BERİ DE YÜZÜN GÖREYİM

Dön beri dön beri de yüzün göreyim
Yüzün görenlere kurban olayım

Gel gülüm gel, di gel gel
Gel şirin gel ha gel gel
Di gel di gel adına kurban
Di gel di gel şanına hayran
Di gel di gel kaday ben alım

Evlerinin önü de paşa makamı
Çıkmaz kalem ile yazdım vefamı

Gel gülüm gel, di gel gel
Gel şirin gel ha gel gel
Di gel di gel adına kurban
Di gel di gel şanına hayran
Di gel di gel kaday ben alım

Bir amanatım var sana vereyim
Giden yâr eğlenem belki gelmiyim

Gel gülüm gel, di gel gel
Gel şirin gel ha gel gel
Di gel di gel adına kurban
Di gel di gel şanına hayran
Di gel di gel kaday ben alım

Kaynak: Mehmet Şenses

Derleyen: Mehmet Özbek

YAR YÜREĞİM YAR GÖR Kİ NELER VAR

Yâr yüreğim yâr,
Gör ki neler var
Bu halk içinde ha beyim
Bize de gülen var

Ko gülen gülsün
Kendini bulsun
Nadan ne bilsin *ha beyim*
Bizi de bilen var

Bu yol uzaktır,
Menzili çoktur
Geçidi yoktur *erenler*
Derinde göller var

Yunus sen bunda
Meydan isteme
Meydan içinde *erenler*
Merdâneler var

HOYRATLAR

Yar dayansın
Sineme yar dayansın
Ben yandım küle döndüm
Tutuşsın yar da yansın

Yerde Yanım
Çürüdü yerde yanım
Kerem yandı kül oldu
Korharam ben de yanım

Düşte gör
Heyalda gör düşte gör
Düşenin dostı olmaz
İnanmazsay düş te gör

Kuleden
Ses gelir kuleden
O kaş o göz değil mi?
Beni sana kul eden

Kime gidim
Kimim var kime gidim
Bu derdi senden aldım
Dermana kime gidim

Ter sinemi
Çürüttü ter sinemi,
Felek tahtiy yihılsın
Her işin tersine mi

Bele bağlar
Yar başın bele bağlar
Kuş uçmaz kervan geçmez
Yihılsın bele bağlar

Alma yanı
Kızarmış alma yanı
Nasıl kebre koyarlar
Mırazın almayanı

Sürme beni
Çek göze sürme beni
Kapiyda kul olmuşam
Hulanıp sürme beni

Dünyasına
Güvenme dünyasına
Dünya benim deyenin
Dün gittik dün yasına

Yarı yolda
Kim gördü yarı yolda
Eller gitti menzil aldı
Ban kaldım yarı yolda

Dalda yeri
Bülbül ol dalda yeri
Felek bir yeri yıhsa
Bırakmaz dalda yeri

Güne düştüm
Kölgeden güne düştüm
Felek miradiy olsun
Dediğiy güne düştüm

Ay doğdu güne döndü
Gül benzim küle döndü
Ben yardan ayrılalı
Han evim çöle döndü

SÖZLÜK

Aba: Elbise üzerine giyilen el dokuması bolca giysi

Acem: Suriye'den gelen iplik bel kuşağı

Ağ: Ağ, ağabey

Ah ü Figân: İçi yanarak feryat etmek

Âhü Zâr: İnleyip ağlama

Alaca: El tezgâhında dokunan renkli pamuklu bez

Alıpsan: Almışsın

Alıptı: Almıştı

Amanatım: Emanetim

Apar: Götür

Asiyı: Asiyeye

Aşk Oduyla: Aşk ateşiyle

Aşna: Tanıdık, bildik, seven

Ataşım: Ateşim

Ataşıy: Ateşin

Ataşta: Ateşte

Âteş-i Aşkın: Aşk ateşin

Ayvaynan: Ayva ile

Bâde: Şarap, içki

Bahçalar: Bahçeler

Bahçalıyam: Bahçeliyim

Bahım: Bakayım

Bahtlı: Ne mutlu, ne güzel

Bar: Bahçede bölüm

Bed Renk: Kötü renk

Belenim: Kundaktaki bebek

Bend'e: Engele

Bend-i Zindan: Zindana bağlanma

Benzim: Yüz rengi

Berk: Kuvvetli, tesirli

Bezîrgân: Tacir, tüccar

Bögün: Bugün

Bürük: Başörtüsünün uçlarının yüzü kapatması
Büryân: Ateşte kavrulmuş, yanmış, yanan
Cism-i Gam-âlûdemi: Bedenim gam'a bulaşmış
Darağa: Korkuluğa
Dediği: Dediğin
Dek: Kadar
Dektir: Hiledir
Deng: Sersemleyen
Başıya: Başına
Doldır: Doldur
Elek: Tahta bir kasnak ve tek tarafa gerilmiş
gözenekli tel, kıl vb. oluşan araç
Erbâb-ı Ukûl: Akıl sahibi
Fermana: Kadınların giydiği üzeri işlemeli yelek
Fettan: Gönül ayartıcı, cilveli
Gene: Yine
Ger: Gerçi, eğer
Gerduna: Dönen, dünya
Getsin: Gitsin
Geyer: Giyer
Gidağ: Gidelim
Giryân: Ağlayan, ağlayıcı
Göynüm: Gönlüm
Gözele: Güzele
Güftar: Söz, lakırdı
Gülfama: Gül gibi
Gülşen: Gül bahçesi
Habbesi: Tanesi
Halayılı: Hizmet eden
Hâl-ı Perişân: Perişan halde olan
Hamaylı: Omuzdan çapraz olarak bele inen bağ,
muska, nazarlık,
Hamuş: Susmak, kabullenmek

Haraba: Yıkık yer
Hasret-i dildâr: Sevgili hasreti
Haşre: Kıyamete
Hatındır: Hatundur
Heç: Hiç
Hestelenmiş: Hastalanmış
Heyalda: Hayalde
Heyran: Hayran
Hîrâsan: Kokak, ürkek, çekinen
Hulanıp: Küsüp
Hulkum: İsteğim
Hurcunda: Heybesinde
İrağa: Uzağa
İçmah: İçmek
İ'gal: Başa sarılan puşunun üzerine geçirilen halka
şeklinde örme ip
İhlas: Kalbini safi etmek, içten, samimi
İlmik: İlmek
Kadalar: Kazalar, belalar
Kaday alım: Sana gelen bela bana gelsin
Kadr-i: İyilik
Kâkül: Saçın ön tarafında bırakılan uzunca kısım
Kani: Razi, kanaat eden
Kapiyda: Kapında
Kapuyı: Kapıyı
Kararıptı: Kararmıştı
Kebre: Kabre
Kerpiç: Toprak ve samandan yapılan duvar yapı
malzemesi
Kınıfır: Karanfil
Korharam: Korkarım
Küçücekti: Küçücüktü
Liverimin: Tabancamın

Mah: Ay
Marhama: Büyükçe mendil
Marhamanan: Mendil İle
Meftunuyam: Tutkunuyum, hayranıyım
Melûl: Üzgün, hüzünlü
Merdâneler: Yiğitler
Mıradıy: Muradın
Mırazın: Muradın
Mışmış: Kayısıgillerden bir meyve
Naçar: Çaresiz olan
Nadan: Bilgisiz, cahil, görgüsüz
Nalân: İnleyen, sızlayan,
Nar-ı Firkat: Ayrılık ateşi
Neçeki: Nice ki
Nedem: Ne edeyim
Neme: Neyime
Perk: Sıkı
Puşu: Yöresel el tezgâhında dokunan başörtüsü
Sakî: İçki sunan kimse
Salaca: Sedye
Salıpsan: Salmışsın
Sarıptı: Sararmıştır
Serhoş: Sarhoş
Sırtida: Sırtında
Soku: Buğdayın dövüldüğü büyük dibek
Soram: Sorayım
Sûzân: Yakıcı, ateşli, yakan
Sühendan: Güzel sözler söyleyen, söz bilir
Şad û Handân: Şen, neşeli, güler yüzlü
Şal Aba: Şaldan bolca giysi
Şehlâ Gözlüm: Hafif şaşı gözlü
Şenik: Ahali
Şikat: Şikâyet

Şitil: Fide
Şivan: Sesli intizar, ağlayış
Şivekâr: Nazlı, edalı, işveli
Şüşe: Şişe
Tahtiy: Tahtın
Telemse: Üzülme
Tez: Çabuk, hızlı
Tiyek: Üzüm bağının her biri
Toyuna: Düğününe
Urmaz: Tesir etmez
Üregim: Yüreğim
Vâlâ: El Dokuma Başörtüsü
Vazgeçem: Vazgeçerim
Velvele: Telaş, gürültü ve heyecan
Vuslat-ı Yâr: Sevgiliye kavuşma
Yadı: Yabancıyı
Yâdlar: Yabancılar
Yaha: Yıka
Yakıpsan: Yakmışsın
Yârnan: Yar ile
Yarpızlar: Su kenarında yetişen kokulu bitki
Yemeni: Bir tür yöresel yumuşak yazlık ayakkabı
Yihılsın: Yıkılsın
Yıhsa: Yıksa
Yolak: Patika yol
Yolıya: Yoluna
Yusuf-Âsâ: Yusuf gibi
Zarı: İnleyen, ağlayan, dermansız
Zay: Heba olmak, ziyan olup gitmek
Zencir: Zincir
Zılgıt: Neşe ifade eden daha ziyade bayanların seri sesli dil hareketi ile çıkan ses
Zülûf: Şakaklardan sarkan saç lülesi, sevgilinin saç

KAYNAKLAR

- DAR'ÜL ELHAN, Anadolu Halk Şarkıları, Şehzadebaşı Evkaf Dergisi, 5. Defter, İstanbul 1927.
- DEMİRCİOĞLU, Yusuf Ziya. Anadolu Köylerinin Türküleri, Burhaneddin Matbaası, 1938.
- YÜKSELMİŞ, Fatih. Urfa Halk Türküleri, Çelikkilt Matbaası, 1963, İstanbul.
- ÖZBEK, Mehmet. Folklor ve Türkülerimiz, Ötüken Yayınevi, 1975, İstanbul.
- DORUK, Yaşar. Urfa'dan Derlenmiş Türküler ve Oyun Havaları, Kültür Bakanlığı MİFAD Yayınları: 26, Başbakanlık Basımevi, 1977, Ankara.
- KÜRKCÜOĞLU, Sabri. AKBIYIK, Abuzer. Şanlıurfa Hoyrat ve Manileri, ŞURHOY Yayınları, Evren Ofset, 1991, Şanlıurfa.
- AYDINLI, Necati. Öyküleriyle Şanlıurfa Türküleri, Özdal Matbaacılık, 1997, Şanlıurfa.
- TURHAN, Salih. AKBIYIK, Abuzer. DÖKMETAŞ, Kubilay. GÜZELGÖZ, Osman. KÜRKCÜOĞLU, Sabri. Şanlıurfa Halk Müziği, Şanlıurfa Valiliği Yayınları, Cem Veb Ofset Ltd. Şti., 1999, Ankara
- KÜRKCÜOĞLU, S. Sabri. "Şanlıurfa Halk Müziğine Genel Bir Bakış", ŞANLIURFA Uygurluğun Doğduğu Şehir. 1. Basım, Hazırlayanlar: A. Cihat Kürkcüoğlu, Müslüm C. Akalın, S. Sabri Kürkcüoğlu, Selahattin Güler, Şanlıurfa Valiliği, Nisan 2002, ss. 279-293
- TURHAN, Salih. AKBIYIK, Abuzer. KÜRKCÜOĞLU, Sabri. Notalarıyla Türkülerimiz ve Hikâyeleri, Alfa Yayınlar, 2003, İstanbul.
- KÜRKCÜOĞLU, S. Sabri. "Şanlıurfa Müzik Kültürü ve Kazancı Bedih", Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası Dergisi, Şanlıurfa, Sayı: 15, Nisan 2004, ss. 21-2
- AKBIYIK, Abuzer. Şanlıurfa Sıra Gecesi, Elif Matbaası, Mart 2006, Şanlıurfa

ÖZGEÇMİŞ

S. Sabri KÜRKCÜOĞLU

1957 yılında Urfa'da doğdu. İlk, orta ve Lise tahsilini Şanlıurfa'da yaptı. 1977 yılında Urfa Meslek Yüksek Okulu'nu, 1986 yılında Gazi Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü'nü bitirdi.

1977-1993 yılları arasında Tarım Reformu Bölge Müdürlüğü, Şanlıurfa Ziraat Fakültesi ve ŞURKAV'da görev yaptı.

1993 yılından beri Harran Üniversitesi Şanlıurfa MYO'da Öğretim Görevlisi olarak görev yapmaktadır. 1993-1998 yılları arasında Harran Üniversitesi'nde Kültür Şube Müdürü, Öğrenci İşleri Şube Müdürü, Kütüphane Dokümantasyon Daire Başkanı olarak vekâleten görev yaptı.

2009-2017 yılları arasında Harran Üniversitesi Şanlıurfa Meslek Yüksek Okulu'nda Müdür Yardımcılığı, 1997-2017 yılları arasında Harran Üniversitesi "GAP Bölgesi El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü" görevlerini yürüttü.

2006-2016 yılları arasında Adalet Bakanlığı Şanlıurfa Ceza ve Tutukevleri İzleme Kurulu Üyeliği ve Başkanlığı yaptı.

Fotoğraf, grafik ve baskı teknikleri çalışmaları ile Şanlıurfa halk kültürü araştırma ve derleme çalışmaları ve bu konuda yayınları bulunmaktadır.

1982 yılından itibaren fotoğraf çalışmalarıyla Şanlıurfa ile ilgili fotoğraf arşivi oluşturdu. Şanlıurfa, Ankara ve İstanbul'da karma ve kişisel

fotoğraf sergilerine katıldı. Urfa, Halfeti, Harran, Siverek/Karacadağ konulu dia gösterilerinde bulundu.

2008-2017 yılları arasında 30 sayıya ulaşan ŞURKAV “Şanlıurfa Kültür Sanat Tarih Turizm Dergisi”nin editörlüğünü yürütmektedir.

İLESAM, ŞURKAV (Şanlıurfa İli Kültür Eğitim Sanat ve Araştırma Vakfı), Urfa Medeniyet Turizm Araştırmaları Merkezi (URFAM) ve Folklor Araştırma Kurumu üyesidir.

1992 yılında “ŞURKAV Kültür ve Sanat Ödülü”ne, 1996 yılında Folklor Araştırma Kurumunca “Türk Folkloruna Hizmet Ödülü”ne, 2012 yılında MOTİF Vakfınca “Halk Bilim Motif Özel Ödülü”ne layık görüldü. Çok sayıda makale ve bildirisi bulunmaktadır.

Yayınları (Kitapları)

- 1) Folklor (Halkbilim) ve Şanlıurfa, ŞURHOY Yayınları, 1990. (A. Akbıyık ile)
- 2) Şanlıurfa Hoyrat ve Manileri, ŞURHOY Yayınları, 1991. (A. Akbıyık ile birlikte)
- 4) Şanlıurfa 1. Kültür ve Sanat Haftası Faaliyetleri, ŞURKAV Yayınları, 1992.
- 5) Hz. Eyüp Konulu Şiirler, ŞURKAV Yayınları, 1992.
- 6) Hz. Eyüp Konulu Yeni Besteler, ŞURKAV Yayınları, 1993. (N. Kıran ile)
- 7) Şanlıurfa Sanayi Rehberi, ŞURKAV Yayınları 1993. (A. Akbıyık ile)
- 8) Şanlıurfa Özel İdare 1990-1994, İl Özel İdaresi Yayınları, 1994.
- 9) Her Yönüyle Şanlıurfa İl Yıllığı 1997, Şanlıurfa Valiliği Yayınları, 1997. (Komisyon)
- 10) ŞURKAV 1990-1998, ŞURKAV Yayınları, 1998. (M. Hulusi Öcal ile)
- 11) Cumhuriyetin 75. yılında Şanlıurfa, ŞURKAV Yayınları, 1999. (A.Hamdi Nayır ile)

- 12) Şanlıurfa Halk Müziği, Şanlıurfa Valiliği Yayınları, Ankara 1999. (A. Akbıyık, O. Güzelgöz, S. Turhan ve K. Dökmetaş ile)
- 13) ŞANLIURFA IN THE DAWN OF 2000, Şanlıurfa Valiliği Yayınları, 1999. (A.Hamdi Nayır ile)
- 14) ŞANLIURFA Uygarlığın Doğduğu Şehir, ŞURKAV Yayınları, Ankara 2002. (A.C. Kürkçüoğlu, M.C. Akalın ve S.E. Güler ile)
- 15) Notalarıyla Türkülerimiz ve Hikâyeleri, ALFA Yayınları, İstanbul 2003. (A. Akbıyık ve S. Turhan ile)
- 16) Kısaslı Âşık Celali (Veli Göncü) Hayatı Sanatı Şiirleri-1, SEMBOL Yayınları, Şanlıurfa 2010. (A. Akbıyık ile)
- 17) Şanlıurfalı Saz ve Söz Ustası Kısaslı Âşık Sefai (Mehmet Acet), ŞURKAV Yayınları, Ankara 2011 (A. Akbıyık ile)
- 18) Şanlıurfa Hanları-Çarşıları ve El Sanatları, Şanlıurfa Belediyesi yay., Ankara 2011 (A.C. Kürkçüoğlu ile)
- 19) Şanlıurfa Bazaars-Inn And Handcrafts, Şanlıurfa Belediyesi yay., Ankara 2013 (A.C. Kürkçüoğlu ile)
- 20) Kısaslı Âşık Celali (Veli Göncü) Hayatı Sanatı Şiirleri-2, Şanlıurfa 2014. (A. Akbıyık ile)
- 21) Halk Kültüründe İktisat ve Ticaret Sempozyumu, Nisan 2012, Bildiri Kitabı, Editörlük, (Doç. Dr. Işıl ALTUN ile)
- 22) HARRAN Tarihi ve Kültürü, Harran Kaymakamlığı Yayınları, Ankara, Ocak 2017, (S.E. Güler İle)
- 23) Şanlıurfa Sıra Gecesi Geleneği ve Türküleri, ŞURKAV Yayınları, 2017
- 24) Şanlıurfa'dan Yansımalar (Fotoğraflar) ŞURKAV Yayınları, 2017
- 25) Şanlıurfa Kültür ve Turizm Varlıkları ŞURKAV Yayınları, 2017

ŞURKAV YAYINLARI : 46

ISBN 978-975-7394-46-4

Şanlıurfa Valiliği YİKOB tarafından "Şanlıurfa Kültürel Mirasın Tanıtımı"
Projesi kapsamında bastırılmıştır.